Ч. 28 (14.571). Львів, вівторок 9. лютого 1937. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . . 30.00 „
Річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Чого домагається німецька меншина у Ч. С. Р.?

Німецькі партії, що тісно працюють з чеським урядом (активісти), предложили праському урядові меморіял з домаганнями німецької меншини в ЧСР. Хоча меморіял тайний, „Прагер Монтаґсблят" оголосив його зміст. Німці поставили такі домагання: 1) на заселених німцями землях давати працю лише німецьким робітникам; 2) приймати на державні становища німецьку молодь згідно з відсотком нім. населення; 3) отворити у відповідній скількости німецькі школи; 4) дати більші субвенції німецьким культурним і господарським установам; 5) збудувати для німецької молоді захисти, школи та інші суспільні установи; 6) покликати до життя парляментарну національну комісію.

Чеська преса, зокрема опозиційна, протестує проти тих німецьких домагань. Партія Генляйна покищо не бере участи в переговорах, які в справі цих домагань ведуться.

Провокаційні чеські „заяви".

(КТВ) Орґан чеських католиків „Лідове Лісти" від 5. січня ц. р. почавши веде постійно в статтях Вацлава Каменіка шалену протиукраїнську аґітацію, пишучи, буцімто на Закарпатті перебуває тепер збільшене число українських аґітаторів, що вдають емігрантів та ведуть завзяту протипольську акцію, накликуючи українське **населення до революції і до боротьби за автономію.** Тому, що катол. чеський орґан увів до цілої справи польський мотив, можна догадуватися, що чеські консервативні круги намагаються в той спосіб, коштом українських емігрантів, довести до відновлення польсько-чеських взаємин.

Національні війська заняли Маляґу.

Ґен. Кеіпо де Лляно заявив через радіо, що одна нац. кольона заняла майже без ніякого спротиву м. Велез і небавом обсадить шлях з Маляґи до Альхесірасу. Інша кольона, що оперувала в околиці Селлеон, досвіта здобула сильні ворожі становища і зблизилася на 3 км. до Маляґи. Кольона, що вирушила зпід Антекіри, заняла вчора вечором перші доми Маляґи. Дві інші кольони також підуть вперед, як лише сапери відбудують мости, бо їх червоні знищили. Вчора рано заняли нац. війська село Фуенхіролю, пополудні — місцевість Торремолінас. Кольона, що заняла ту останню місцевість, увійшла вечором до передмість самої Маляґи, де обсадила кілька домів та цукроварню. Підчас того наступу нац. війська взяли понад 100 бранців і чимало гармат, скорострілів та іншого воєнного матеріялу.

Інша радіостація подала, що нац. літаки збомбардували укріплення Маляґи, рівночасно нац. піхота під ослоною фльоти зробила десант під Маляґою, атакуючи місто з південної сторони.

Авас повідомив, що пополудні нац. війська з Торремолінас і з Альмохії були зблизилися на 2 кільометри до Маляґи. Тому, що м. Велезмаляґа попало в нац. руки, червоним залишився лише широкий на 5 км. пас між тою місцевістю і морським берегом, куди червоні могли відступити.

Райтер довідується з півофиційних джерел, що вечором нац. війська увійшли до Маляґи; на вулицях ішли завзяті бої, є чимало жертв з обох сторін.

Японія — теократичною державою.

ПРОГРАМА УРЯДУ ГАЯШІ.

Уряд оголосив програму, яку заапробував цісар; вона складається з таких точок: 1) уряд пояснює концепцію національної структури Японії; згідно з нею він змагатиме до поглиблення релігійних почувань та до **здійснення теократії, що є основою японської суспільної структури,** в якій цісар грає домінуючу ролю. 2) Уряд шануватиме конституцію. 3) Японська закордонна політика змагатиме до стабілізації відносин у Східній Азії. 4) Національну оборону необхідно скріпити. 5) Уряд дбатиме про промисловий розвиток краю. Премієр заявив представникам преси, що не переводитиме реформ нагально.

Японський амбасадор в Парижі Сато, що погодився обняти теку закордонних справ, уже виїхав до Японії

Успіхи китайських урядових військ.

Як подають китайські урядові кола, передні сторожі нанкінських військ стоять перед брамами м. Сіянфу. Війська Янсучена і Суеляна почали евакувати місто.

Большевицький підводний човен

У НОРВЕСЬКІЙ ПРИСТАНІ.

Як повідомляє шведська преса, підводний човен невідомої державної приналежности виринув у норвеській пристані Нарвік, близько місця, де завантажують залізну руду з недалеких шведських копалень.

„Афтон Блядед" кидає підозріння на совітську фльоту з полярного океану, що складається правдоподібно з 10-ох торпедовців, 8-ох до 10-ох підводних човнів та помічних суден. Той часопис припускає, що підводний човен вів шпіонажу у норвеській пристані та подає такі рефлексії: Маючи базу в Мурманському побережі могли би большевики підводними човнами і мінами успішно поборювати торговельну фльоту на норвеських водах, лише мряки і леди перешкоджувалиб їм. З огляду на те большевики хотять мабуть придбати собі для тих операцій нові бази в північній Норвегії.

Наша внутрішня справа.

ВІДПОВІДЬ НА ВІДПОВІДЬ П. ПРЕМІЄРОВІ І МІНІСТРОВІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ ҐЕН. СКЛАДКОВСЬКОМУ.

Львів, 8. лютого 1937.

„...Що торкається інших важніших відповідей, то слід навести ту, яка торкається справи: українська мова чи руська. Ця річ полагоджена обіжником, що його видав мін. Рачкевич. Якщо зміст того обіжника не каже виразно, чи має бути назва „український" чи „руський", то тому, що частина населення хоче називатись українською, частина руською. І тому той обіжник уможливлює адміністраційним властям отосувати ті назви індивідуально, в залежності від того, як цього хоче населення. Годі домагатися від уряду, щоби втручався у внутрішні спори обох відламів населення. Вважаю, що мін. Рачкевич полагодив це дуже обєктивно..."

(З промови прем. ґен. Складковського, виголошеної на пленумі сенату 5. ц. м., у відповідь сен. В. Децикевичеві).

Пане Премієре! Від ніодного польського міністра, ніодного польського політика ми не почули ще досі ніколи таких розумних слів, як Ваші: що польська влада не хоче і не може вмішуватись у внутрішні наші справи. І ніколи ми, українці, нічого більше не хотіли, як тільки, щоб польська влада признала внутрішніми нашими справами ті речі, що дійсно торкаються тільки нас. І до таких справ безперечно належить те, як ми хочемо називатись: українцями чи русинами. Ми —себто і українці і русини. Бо це наша внутрішня справа, бо це один наш нарід, без огляду на те, як він себе називає. І ми стояли завжди на становищі, що нікому з нас ніякої національної назви ніхто накидати не може. І колиб закон якийсь міністеріяльний обіжник або адміністраційна практика примушувала наших людей, які називають себе русинами, називатися українцями, то ми, українська національна преса та ввесь український національний загал рішуче запротестуємо.

І тому ніколи ми, українці, не вимагали від польської держави та її влади найменшої допомоги у вирішуванні тої нашої внутрішньої справи, яка належить до ділянки незавершеного ще у нашому українському народі на 100% процесу національного освідомлення мас. Чи якийнебудь польський патріот вимагав коли від німецького чи російського законодавства, що воно має вчити „шльонзаків" та „людзі тутейших", що вони — поляки?! Чи це не була внутрішня польська справа, вирішена поступом польської культури, поглибленням національної думки, історичними подіями?! І ми, українці, не хочемо, щоб польська сторона якнебудь встрявала у ту нашу найінтимнішу внутрішню справу. Ми хочемо тільки і вимагаємо, щоб 1) польська держава, трактуючи всіх своїх громадян, як індивідуально рівнорядних перед законом, зясувала собі, з яких народів складається; 2) щоб польська держава і її відповідальні урядові чинники не вигривали одного „відламу населення" проти другого та не упривілею-

вали того відламу, який називає себе ще „русинами“.

Очевидно, що тут зараз можемо почути: коли обидві сторони треба трактувати нарівні, то не вимагайте, щоб ми вас, українців, упривілеювали коштом „русинів“. Просимо вибачити, але це якраз річ того роду, щоб польський уряд звсував собі врешті раз, з яких національностей складається польська держава. Що інше рівність громадян перед законом, що інше рівнорядність національних особовостей. Коли Ви, Пане Премієре, признаєте внутрішньою справою обох „відламів“ їх національну термінольогію, то слушно стануть самі на становищі, що річ іде про один нарід [redacted] Єдино компетентною є тут **наука** і єдино допускальний тільки науковий критерій. Коли **нема** народу українського і народу руського, то може бути тільки один із них, а **в ньому** частинка, яка вживає назви іншої, старшої, та „бунтується“ проти нової, **прийнятої вже величезною більшістю народу,** — того самого, одного великого і спільного **українського** народу. Тимчасом у польському законодавстві зафіксована якраз **фальшива** назва нашого народу. Згідно з законом про мову з липня 1924. року істнує у Польщі „руський“ нарід, істнує „руська“ мова. Розпорядок п. міністра Рачкевича цієї справи далеко не полагоджує: цей розпорядок дозволяє лише нам, українцям, називати себе перед владою „українцями“, але для держави, для офіціяльної номенклятури зберігає надалі назву „русин“ і „руський“: бо ніякий міністеріяльний розпорядок не всилі змінити закону. І так діється надалі і тому саме один український рекрут, який не хотів прийняти військової книжечки з окресленням його національности, як „руської“ та процесувався до Найвищого Суду — процес програв: держава законно знає тільки „русинів“! Чи це зветься невтручування до внутрішніх справ українського народу?!

Тому ми, українці, стоючи на тому, що „русинам“ не треба відмовляти права називати себе „русинами“ і таку назву слід їм вписувати в їх особисті документи, вимагаємо, щоб у державних актах, законах, розпорядках — назва українського народу була правильна, щоб українська мова була називана мовою українською. Щоб закон, складений Ст. Грабським з яскравою антиукраїнською тенденцією, ту тенденцію втратив і **щоб держава нас, українців, в усіх своїх актах, в усіх справах називала українцями.**

З хвилиною, коли польський уряд і його підвладні чинники стають на становищі, що істнують „два відлами“ і хотять в усіх подробицях трактувати їх рівнорядно, тоді стають перед дилемою: або мають слушність українці, які впевняють, що істнує нарід польський, російський, український, чеський, болгарський, сербський, білоруський..., або признає слушність „русинам“, що істнує один „русский“ нарід від Камчатки й Білого Моря по Чорне Море на півдні та Вепр, Дунаець і Попрад на заході, себто з Холмщиною, Лемківщиною і Закарпаттям включно, і що у тому одному і неподільному народі істнують лише говіркові і реґіональні ріжниці. І тут саме доходимо до другої точки, про яку ми згадували вгорі, а саме до трактування обох відламів населення в той спосіб, що **на ділі** дається поміч „русинам“ проти українців. Бо вже само признання засади, що **може** „русини“ мають зі своєю погодінівською тезою триединої нації правду, само викликування враження, що польські офіціяльні чинники і в цій засадничій справі зберігають „невтральність“ — мусить стрінути рішучий наш спротив: не з престіжевих, а чисто ділових причин, бо коли польська держава не має нічого проти того, то ми є проти того, щоби тут, на цій землі створювати **територіяльну російську національну меншину,** щоб через безпосередню чи посередню підтримку носіїв і пропаґаторів всеросійської неділимської тези давати право москалям встрявати у ці наші дійсно внутрішні справи і спори!

Коли ми хочемо рівного трактування українців з „русинами“ як громадян, то просимо, щоб державним комісаром старої культурної установи — байдуже руської чи української — не був колишній старшина Денікінської армії, який у тій установі вводить **російську** урядову мову, яка — мимоходом кажучи — зберігається там по нинішній день, коли державним адміністратором тієї установи є вже — на жаль — не українець і не русин, лише поляк. Хочемо, щоби міністерство освіти й віроісповідань не підтримувало кандидатури духовника, що ставши апостольським адміністратором Лемківщини негайно вводить **російську** мову урядування [redacted] правопис у листуванні. [redacted] Щоб державна влада не оточувала спеціяльною своєю опікою чи протекцією тих „русинів“, які діють проти живучих інтересів українців. Щоб пресова цензура не була спеціяльно вразлива на речі, які торкаються відносин у тих частинах краю, які творять домену „русинів“, знову таки явно владою форитованих. Щоб офіціяльна статистика не находила сотки й тисячі „русинів“ у тих селах і повітах, в яких нема ніодної неукраїнської установи та в яких українські люди належать до найсвідомішого українського населення. Щоб з тією офіціяльною статистикою не діялись такі містерії, що на переписному аркуші „А“ була одна рубрика для термінів „український-„руський“-„русинський“, як тавтольогічних, — а у готовій статистиці появилась специфікація „українців“ і „русинів“. Коли офіціяльна статистика прийняла як критерій національного поділу **мову,** то чи істнує одна мова українська **або** руська, чи може якісь **дві** мови: українська і руська?! Коли це наша внутрішня справа, яку ми самі собі поладнаємо, то просимо, щоб уряд та офіціяльні документи не вносили у цю справу зайвого замішання і не зупиняли нам природного процесу, що веде й доведе до ліквідації цієї справи.

Бо ми цю нашу внутрішню справу поладнаємо без огляду на всі штучні перешкоди, які стрічаємо. Такою штучною перешкодою є хаос, що його вносять урядові чинники у справу „русинів“, є вмішування урядових чинників у цю нашу справу, підтримуючи „русинів“. Хаос творять урядові чинники головно тому, що саме не орієнтуються, хто це такі „русини“. Тимчасом є між ними явні ренегати, які пристали тілом і душею до московського народу, які дітей виховують на московських патріотів, які в роковини російської окупації Галичини виписують дитирамбічні статті і які сьогодні благословлять Сталіна за його „патріотичні реформи“.

Крім цих явних ренегатів, які „русинами“ зовуть себе лише тоді, коли треба їм замилити очі незорієнтованим польським чинникам, є ще у нас люди, які з чистого консерватизму, з сентименту до родинної традиції і родинних звязків, зовуть себе русинами, — є ще й такі, які просто залишились позаду у процесі кристалізації національного обличчя українського народу. Ми ці три групи докладно взаємно відріжнюємо, ми добре **своїх** людей знаємо, — ми з ними боремося чи з ними співпрацюємо, але вважаємо їх за членів одної української нації: з виїмком явних ренегатів, з виїмком людей, що перейшли на службу ворожій ідеї і ворожому національному таборові.

І тому Ваша заява, **Пане Премієре,** у своїй засаді правильна, не вичерпує проблеми, не вирішує її. Так само, як справа **офіціяльної номенклятури,** що торкається нашого народу, не є поладнана обіжником б. мін. Рачкевича і чекає ще свого вирішення, так само відкритою є ще одна з найбільших наших болячок, якою є все ще істнуюча підтримка урядових польських чинників тому відламові українського народу, який став на службу **великоросійській державницькій ідеї.** Який польський державницький глузд з такої системи — не знаємо. І не хочемо знати, бо це вже польська внутрішня справа.

Довкруги німецько-британських розмов.

Як довідується „Дейлі Телеґраф“, німецький амбасадор фон Рібентроп підчас недалекої розмови з льордом Геліфексом (що заступає міністра закорд. справ Ідена, який виїхав на Рівієру) не видвигне ніяких конкретних пропозицій щодо звороту німецьких кольоній, лише підкреслить Гітлерові погляди на европейські справи.

Британська дипльоматія мабуть не видвигне ніякої ініціятиви у тому напрямі, раз тому, що мін. Іден на відпустці, друге — що після коронації Юрія VI. може вже у травні, уряд Болдуїна уступить.

Алькоголь і тютюн спинюють умовий розвиток людини.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ ч. 2.

М. ШЕЛЕСТ-ШУМЛЯНСЬКИЙ 3

Герой революції - Тарадайка.

Але до якої? Більшість знайомих належала до партії соціялістів-революціонерів, багато до соціяльних демократів. А що мав він вибрати? Вагався, боячись зробити якийсь необережний крок. Але скоро помітив, що знайомі починають недвозначно натякати на якусь його прихильність до старого режиму. Це перелякало його зовсім, і він почав переконувати кожного, що цілою душею стоїть за новий режим, тільки не знає, яка саме партія найбільше пасує до того режиму. Йому сказали, що на це є партійні програми, де чоловік може довідатися, що яка партія варта і чого вона хоче. Терентій Трохимович побіг по книгарнях, накупив ріжної літератури й почав студіювати.

Першу прочитав програму соціяльних демократів. Прочитавши її, сказав:

„Добра партія! Справедлива партія! Хоче, щоб усім було добре, особливо робочим людям. Обіцяє зробити так, щоб усі були рівні, щоб однаково працювали і однаково споживали, щоб не було так, як тепер, коли тисячі працюють і голодують, а нероби пожирають усі плоди їх праці.

Терентій Трохимович мав живе почуття справедливости і рішив записатися зараз до цієї партії.

Шкодував, що купив ще інші програми. Було ясно, що всяка інша партія є гірша, бо нічого ліпшого від того, що прочитав, не могло бути.

Але чи то з цікавости, чи з нудьги впало йому око по якімось часі на програму партії соціялістів-революціонерів. Почав читати. Чим більше читав, тим більше переконувався, що й ця партія добра, навіть подекуди ніби то й ліпша від першої, бо багато бідкається за селян, не тільки за робітників. Терентій Трохимович розгубився. Куди ж справді записатися? І там добре, і там несогірше. Ану, що кажуть інші? Перечитав і інших. І ті добрі! Всі добрі. Всі однаково бідкають за народ, всі хотять людям добра й щастя, всі знають, як цього досягнути.

Терентій Трохимович побачив, що сам він не дасть собі ради. До якої партії записатися не годен вирішити. Треба спитатися розумніших. Так і зробив. Але і з того не вийшло нічого путнього. Кожний хвалив свою партію і висміював чужі. А де правда, Господь його знає. По довшім роздумуванні вирішив Терентій Трохимович, що найліпше зробить, коли звернеться зі своїми сумнівами до свого „бувшого начальства“.

Пішов до свого начальника і виложив йому всі свої сумніви. Той вислухав, усміхаючись, і сказав:

— Не з того кінця заходите, Терентію Трохимовичу. Хочу вам добре порадити, бо ви були добрим урядовцем. Знайте, що добрий урядовець повинен владі служити. А тому найліпша партія є та, що має владу у своїх руках. Ось до тої партії й треба вписатися. Розумієте?

— Розумію. Але...

— Але не знаєте, яка партія в нас має владу?

— Не знаю...

— Ось із цього кінця і треба заходити. Соціялісти-революціонери. Так по всьому видко: Керенський.

Терентію Трохимовичу цілком розвиднілося в голові і він почав робити заходи, щоб записатися до соціялістів-революціонерів. Показалося що справа зовсім легка. Навіть до Запорізької Січі тяжче було вступити, бо треба було бодай уміти перехреститися і вірити у Святу Трійцю. А до есерів з відкритими обіймами приймали кожного, хто лиш забажав. Терентій Трохимович вийшов з їх бюра цілком щасливий. У кишені мав партійну посвідку з датами та з печаткою.

Аж тепер почув Терентій Трохимович, що став чоловіком. Відчув у собі якусь жвавість, приплив енерґії і підніс голову. Став навмисне шукати зустрічі зі знайомими і при кожній такій нагоді старався ріжними способами спровокувати свого співбесідника на питання, до якої партії він належить.

Партійна посвідка в кишені причинилася й до того, що Терентій Трохимович відважився піти до своєї колишньої коханої, що з нею не бачився досить давно. Мав потайну надію, що тепер, коли він став новим чоловіком, вона змінить до нього своє відношення. Щоб надати своїй особі більшої вартости в її очах, щоб яскравіше показати їй своє обновлення, взяв під паху книжку соціялістів-революціонерів із постановами партійних зїздів, та конференцій.

(Далі буде).

ТОЮ САМОЮ ЗБРОЄЮ.

(ВІД ВЛАСНОГО КОРЕСПОНДЕНТА.)

Рим, 3. лютого 1937.

Громадянська війна в Еспанії причинилася до того, що Італія мусіла заняти ясне становище щодо большевизму, головно в міжнародній політиці.

Гасло як ставитися до большевизму вийшло від самого Мусолінія, що у своїй промові в Мілянo сказав, що фашизм знову підносить старий стяг боротьби проти большевизму.

Це гасло він недавно ще підкреслив у розмові зі заступником німецького щоденника „Фелькішер Беобахтер", кажучи, що єдиною небезпекою, яка загрожує нашій культурі, нашій цілости, нашому устроєві, це большевизм

Та якщо большевизм є небезпекою, яка загрожує, то треба проти нього боронитися і ось власне акад. проф. Фр. Орістано, знаменитий фільософ, уважає своїм обовязком проголосити стан поготівля, себто алярм, кажучи, що „або цивілізований світ, а головно Европа, боронитимуться всією силою проти большевизму, або большевизм знищить европейську і світову культуру".

Та акад. Орістано не подає як треба боронитися.

Це питання вже обговорив свого часу акад. Ф. Копполя у статті „Боронитися ділаючи", поміщеній в „Газетта дель Попольо" з 17. IX. 1936.

„Загородити негайно, чинно, вхід большевицькій Росії, це значить спасти нині Еспанію, завтра Францію, а післязавтра мир, Европу, культуру. Це не значить викликати війну; це значить запобігти і оминути війну, війну релігійну, війну знущання, війну загального здичіння і світової руїни. Европа, що має не лише привілей і честь, але також і історичну відповідальність, бути провідником і світилом для світа, має супроти себе і супроти людства святий і негайний обовязок боронитися і то боронитися чином".

Дальшеїдучих засобів радить уживати Е. Інсабато в передмові до викладу акад. Орістано, опублікований в „Корієре діпльоматіко е консоляре": „Большевизм та европейська цивілізація".

„Коли те, що має в собі здорового большевицька ідеольогія, не є нічим іншим, як лише маскою диявольської та розкладової сили, то як боротися проти неї?

„Ідеольогія проти ідеольогії? Ні, це даремна витрата сил, бо причини цієї пошесної сили не лежать певно з доктрини.

„Значить війна? Ні. А якщо так, то лише як „ультіма рацію".

Отже треба влучити в ядро, треба стерилізувати терен, що служить як підстава заразі.

Треба помагати силам, що мають розкладові риси, і то тими самими способами, з тою самою холодною впертістю, як її вживають самі большевики, коли хотять пролізти в наші навіть найбільше тайні місця відпору і оборони, щоб їх ослабити.

„Ячейка" проти „ячейки". „Катальонія" проти „Катальонії".

Тоді карельці, українці, грузини, туркотатари, що домагаються освободження своєї батьківщини, скинуть большевицьке ярмо, як також і міліони селян, що прагнуть землі, міліони робітників, що шаліють від кліщів каторжної роботи, міліони інтелігентів, що сьогодні душаться і тільки мріють про те, щоб виявити свою особистість, поширити їх думки в атмосфері спокійної свободи.

Тоді тільки Европа, замирена, займе своє місце провідника цивілізації у світі.

Подібні думки висловлює Дж. Тревізонно у статті „Тою самою зброєю" („Roma fascista" з 28. I. 1937), де автор, відповідаючи на лист українського анонімного студента, підкреслює, що він у своїй попередній статті: „Досить кримінальної політики" навмисне не згадав про Україну, бо хотів обговорити це питання обширніше і основно.

Він згадує між іншим, що майже всі, хто тільки займався в італійській пресі нашим питанням, зазначував нашого „протимосковського духа", нашу „окремішню психольогію", те, що ми творили мур проти навали варварського комунізму, та що „якби Україна була дістала свою незалежність, то совітська Росія не представляла би для Европи поважної загрози". „Та ніхто не проголосив ще досі властивого слова: „ділати". „Хвилина булаб на це пригожа, та хто це слово проголосить?"

Конечність поборювати Совіти, і то їх власною зброєю, себто їх власними способами пропаганди, очевидна. Досить тільки натякнути на кілька із цих способів.

„Тепер ми є свідками останньої фази комуністичної діяльности у світі: доходить до явного конфлікту, тимчасом коли підпольна акція всюди дальше продовжується. Та прийшла хвилина ділати тою самою зброєю.

Якщо комунізм готов починати боротьбу на всіх фронтах, міліони українців, що творять так звані меншини в Польщі, в Чехословаччині і в Румунії, готові почати протинаступ.

Коли Москва хоче перенести революцію до інших держав, тоді Україна, Білорусь, Карелія, Грузія, Азербейджан та Туркестан готові підняти боротьбу.

„Йде про те, щоб почати першими".

Подаючи тут деякі уступи в дословнім перекладі, хотів я лише показати, що італійська преса тепер вживає супроти большевизму досить ясної та гострої мови, мови, якої, скажім, ще перед пів роком ніхто не був би посмів уживати.

Дальше треба зазначити, що наше питання вирпнуло наново з цілою своєю силою і вагою, також і в італійській пресі.

Правда, ні офіціяльні ні офіціозні часописи не висловили своїх думок щодо нашого питання, хочби в той спосіб як це зробив „Фелькішер Беобахтер" та „Ангріф". Та все-ж надибуємо частіше вияви симпатії в італійській пресі для нашого питання, а в останніх днях навіть „Джіорнале д' Італія" подало вістку про протести Прокоповича і „Прометея" вислані до Ліги Націй.

Н. С. С.

Кредитова політика уряду супроти українських фінансових і господарських установ.

СТРАШНА НУЖДА ПО УКРАЇНСЬКИХ СЕЛАХ.

Підчас дискусії над буджетом міністерства скарбу дня 3. лютого **пос. Володимир Целевич** виголосив довшу промову в справі кредитової політики уряду супроти українських фінансових і господарських установ і в справі персональної політики міністерства скарбу. Промовець пригадав, що господарське життя у Польщі характеризують: 1) велике перенаселення і 2) великий природний приріст населення (пів міліона душ річно). Наслідком того 1/4 частина населення держави находиться поза господарським організмом, а молоде покоління не має варстатів праці. Господарська відсталість Польщі виявляється недостачею нових варстатів праці, машин, добрих шляхів і т. п. Ще в гіршому положенні находяться землі, що їх замешкують українці. На цих землях не роблять держава майже ніяких інвестицій і вони недорозвинені під господарським оглядом. На цих землях істнує велитенське безробіття на селі. Консумція на українському селі, зокрема в гірських околицях, доходить до голодових рацій і може спричинити деґенерацію сільського населення.

Українське громадянство власними силами відбудувало знищені війною господарства і в своїх господарських і кооперативних установах організує своє господарське життя. Українські установи зробили багато для поборення безробіття (тільки в українській кооперації знайшло працю 12.000 осіб) і для збільшення видатности рільної продукції. Держава з політичних причин не тільки що не підпомагає, але в багатьох випадках при помочі адміністраційних шикан припиняє розвиток українського господарства у Польщі. Ми платимо податки і тому маємо право вимагати допомоги держави для нашого господарського життя. Ми не домагаємося державних субвенцій для наших фінансових установ, бо знаємо, що субвенції не приносять добра. Одначе маємо право домагатись кредитової допомоги на рівні з польськими і жидівськими установами. Наші банки і кредитові кооперативи давали кредит здебільша селянам. В часі господарської кризи держава видала відповженеві декрети і українські установи заморозили свої капітали. Польські установи дістали кредити, а українські лише в мінімальній кількости. Найвищий час, щоб і **українські установи, а саме Земельний Банк Гіпотечний, Центробанк, Дністер, Українська Щадниця та інші дістали кредити. Без них українські фінансові установи найдуться у трудному положенні тільки з вини держави.**

Акцептаційний Банк не дає українським установам навіть цієї відсоткової допомоги, до якої є зобовязаний на основі законів. Нпр. кооперативному банкові „Дністер" належалося би з того титулу по кінець грудня 87.296 зол., виплачено йому ледви 1.957 зол. Українські установи не користають з цих усіх кредитів ресконтових і довгоречинцевих, з яких користають польські установи. Правда, в справі ресконтових кредитів зробив вже дещо міністр скарбу, але в розмірах, які ніяким робом не відповідають ні силі українських установ, ні потребам українського господарського життя.

Вкінці промовець критикував персональну політику міністерства скарбу. Від 1919 р. до нині вичистили скарбові уряди з українських урядовців так, що нині кількість урядовців українців не сягає навіть 2%. Одних взагалі не приняли до служби, інших післали на емеритуру, а ще інших перенесли на захід. Ті українські урядовці, які ще залишилися на службі, з правила не авансують.

В дальшій дискусії промовляв **пос. З. Пеленський** і обговорив дуже важну справу для нашого хліборобства — нову клясифікацію грунтів з наміреною зміною грунтового податку. Домагався, щоб клясифікаційні комісії на місцях поступали згідно з приписами закону і щоб усунули в майбутньому недомагання, які виявилися минулого року літом головно в тому, що селян не повідомлювали про приїзд комісії і клясифікація відбувалася без власників грунтів. Хоч знесено т. зв. військовий податок, то в прелімінарі буджету на черговий рік передбачують ще 15.000 зол. Якщо уряд відписує дуже часто ріжним капіталістам великі залеглі податки, то слід відписати і цю дрібну залеглість, щоб не мучити стяганням нераз дуже

Перед великими дипльоматичними змінами в середущій Европі.

Турецький міністр закордонних справ Руштрі Арас у своїй теперішній подорожі мабуть намагається довести до порозуміння між Римом і Білгородом. Міністри Італії, Юґославії та Греції стрінулися би небавом, щоби заключити пакт неагресії у східному басені Середземного Моря.

Рівночасно Італія хоче зорганізувати близьку господарську співпрацю з Юґославією, даючи їй такі самі привілеї, як Австрії та Мадярщині. Опісля Італія змагала би до політичної співпраці з Румунією: тоді можнаб очікувати також подібного пакту між Мадярщиною та Юґославією. Міністр Антонеску виїде мабуть небавом до Анкари.

Значить — Юґославія та Румунія починають ґравітувати до Італії, залишаючи Чехословаччину саму з її совітофільською орієнтацією. Німецька преса довідується з Праги, що буцімто небавом виповідять пакт Малої Антанти. Вказували би на те деякі натяки у недавній промові прем. Стояділовіча та взагалі розходження між Прагою з одного боку і Білгородом з другого.

дрібних квот найбідніших громадян, які не мають взагалі ніякого маєтку і доходу. Станиславівське воєвідство легковажить рішення Найвищого Адміністраційного Трибуналу щодо постанов §. 14. промислового закону і далі домагається від молочарських збірниць концесії на їх урухомлення немов для підприємства, що має паленицька і може загрожувати окруженню. Колись волинське воєвідство вславилось пристосуванням цього параграфу до українських молочарень. Справа була ясна, бо йшло про недопущення розвитку молочарень, членів українських кооперативних централь у Львові. Станиславівське воєвідство не респектує нового молочарського закону і веде свою політику, яка напевно не йде по лінії піднесення хліборобства. Вкінці промовець довше спинився над практикою державного комісаря Народнього Дому у Львові, урядовця міністерства скарбу, який довів до податкової залеглости пів міліона золотих. За цього державного комісаря відповідає уряд і міністр скарбу, бо на все були гроші, лиш не було гроша на податки. Українське громадянство слушно домагається відписання тих залеглостей, що їх завинив державний комісар і урядовець міністерства скарбу.

Побої і знушання учителя над дітьми.

Учитель і польський священник тягнуть силоміць українських дітей на римо-катол. релігію.

Від кількох літ панують у народній школі в Уневі, пов. Перемишляни, неможливі відносини. Управитель згаданої школи Новаковський страшенно побиває українські діти. Таксамо поводиться теж римо-катол. катехит кс. Станошек, що доїздить з Перемишлян, який старається перетягти українські діти на римо-катол. релігію. На цих „панів" вносили батьки дітей жалобу до шкільного інспектора в Бережанах і до повітового староства у Перемишлянах. Одначе відносини не змінились і п. Новаковського не притягнули взагалі до відповідальности. Тому в грудні 1936 р. внесли батьки дітей ще жалобу до шкільного куратора львівської шкільної округи в цій справі, але дотепер нема теж ніякого висліду і п. Новаковський та кс. Станошек „гуляють" дальше. Батьки дітей страшенно обурені на нечувану поведінку учителя та кс. Станошека і кожної хвилини може прийти до небажаних подій. Тому може міністр освіти накаже, щоб спеціяльна комісія розглянула негайно факти що їх подано у жалобі до шкільного куратора та притягнула до відповідальности учит. Новаковського і кс. Станошека. Ось вони:

1) У вересні 1936 р. п. Новаковський схопив ученика Йосифа Гетьмана с. Івана підчас науки за чуприну і вирвав цілу жменю волосся. Коли мама цього ученика спитала п. Новаковського, на що він це зробив, він відповів: Що мені твоя „паршива" дитина? Свідки: Василь Підківка с. Федя. Василь Боренько с. Івана, Куницька Ольга д. Дмитра

2) Дня 19. жотня 1936 п. Новаковський копнув ученицю Степанію Гетьман так сильно, що дитина впала до шафи і сильно потовклася. Тому не могла опісля ходити до школи. Колиж мати потурбованої доньки зголосила п. Новаковському, що дитина не може прийти до школи, бо хора, почула глумливу відповідь: „Я це давно вже чув — з Паном Богом!" Свідки: Цьонь Йосиф с. Михайла. Куницька Ольга д. Дмитра.

3) Синові Босого Миколи казав п. Новаковський лізти з лавки аж до таблиці на колінах і коли хлопець поліз, ударив його так сильно в карк, що хлопець гримнув чолом до таблиці. По довшім клячанні казав п. Нов. хлопцеві вертатись на колінах до лавки. Крім того приказав усім хлопцям чергою підходити до цієї дитини і бити її в карк. Діти зі страху виповняли приказ цього „педагога".

4) Дня 24. жовтня 1936 р. п. Нов. потягнув на перерві Михайла Чабана с. Павла за волосся до кляси і післав одного ученика по Голянського (помічник при побоях). Коли Голянський прийшов до кляси, п. Нов. віддав йому Чабана в руки, а цей кидав хлопцем і бив його в коридорі школи у присутности п. Н. Свідки: Цьонь Йосиф с. Михайла, Степанія Зіник д. Степана, Івась Зіник с. Олекси, Василь Боренько с. Івана. Йосиф Сохоцький с. Миколи.

5) Михайла Оріхівського п. Нов. так побив, що хлопцеві аж кров пішла з носа. Свідки: Василь Підківка і Степанія Гетьман.

6) Марію Дурак д. Івана відтягнув п. Нов. підчас причастя за руку, бо не хотів, щоб вона запричащалася у своїм обряді. Свідки: Ольга Цьонь д. Михайла і Степанія Гетьман.

У вересні 1936 р. вигнав її двічі зі школи. опісля інспектор на внесок п. Новаковського наложив на Михайла Цьоня, батька Ольги, кару 3 зол. Михайлові Цьонь заявив п. Н., що покарали його за те, що його донька не ходить на релігію. З релігії виганяє і Василя Гетьмана і Юльку та Зенку Янішевських — дітей Анастазії Янішевської. Коли-ж ці діти ходили далі на свою релігію, п. Н. замикав їх до другої кляси і перетримував по науці.

8) У вересні 1936 р. польський катехит о. Станошек з Перемишлян тягнув силоміць Юльку і Зенку Янішевських на польську релігію. А що діти не хотіли йти, то цей „душпастир" пхнув їх до кляси з такою силою що одна дівчина впала до лавки і потовклася.

9) Про це, що п. Н. бе діти по голові, штуркає патиком убік, бе кулаком у плечі і т. п. за найменшу провину, згадуємо лише загально. бо все те є на деннім порядку.

Такі факти подали батьки у жалобі до кураторії і просили в ній перевести негайно слідство в цій справі. Одначе це не сталося і п. Новаковський знущається тепер над дітьми ще більше. Знову-ж дітей, що їх п. Н. викидав з науки греко-катол. релігії, і далі викидає. На одного з батьків, що не позволяв іти своїй дитині на римо-катол. релігію, доніс п. Нов. до староства і цього селянина поліція негайно арештувала...

7) П. Новаковський виганяє Ольгу Цьонь від початку шкільного року з греко-катол. релігії.

Інвестиційні проєкти в огні посольської критики.

Буджетова комісія сойму присвятила свої суботнішні наради справам інвестиційних проєктів мін. Квятковського й інших. Крім деяких похвал і признання більшість промовців критикувала гостро цілий інвестиційний плян. Галицькі справи обговорювали польські посли Козіцький і Войцеховський та українські посли Целевич і Пеленський.

Посол Войцеховський порушив справу регуляції галицьких рік. Посол Козіцький говорив про газифікацію Галичини. **Посол Целевич** говорив в імени У. П. Р. та підкреслив прихильне відношення до дотацій на Ф. О. Н. Щодо інвестиційних проектів, то вони не беруть на увагу як слід потреб галицьких воєвідств. Зі загальної суми 75 міл. на будівництво, дороги і мости ледви коло 4 міліони припадає на галицькі воєвідства. Це рішучо за мало. Українці мають зокрема жаль із приводу недостаточної регуляції гірських потоків. Домагається, щоб при роботах на теренах галицьких воєвідств працювало місцеве населення.

Посол Пеленський заявляє, що галицькі воєвідства слід назвати під оглядом господарського стану вже не Польщею Б, але Польщею Д. Галицьке село терпить на перенаселення, тимчасом президент Хліборобської Палати у Львові Папара сказав, що „маємо у краю внутрішню Абісинію" у виді 4 міл. гектарів неужитків, з того 800.000 на терені Сх. Галичини, які після меліорації моглиб стати для хліборобства вартісними землями. Та в інвестиційнім пляні нема на меліо-

Д-Р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ. 7

Українські політики

1907—1914. р. р.

З уповажнення нашого Соймового Клюбу промовляв у цій буджетовій дебаті **посол д-р Кость Левицький,** щоби зясувати наше політичне становище супроти поляків і русофілів.

Навязуючи до справи краєвого буджету, заявив він, що ми згодимося на санацію краєвих фінансів, але під одною конечною умовиною: соймової виборчої реформи, бо ми мусимо також вимагати санації нашого національного білянсу, а польська соймова більшість була досі глуха на всі наші домагання дотично рівноправности. Польська політика супроти нас є на фальшивій дорозі, коли думає, що українська справа є справою якоїсь групи чи фракції чи агітаторів, що вам, панове, все привиджуються. Тут стоїть перед вами невдоволений нарід, що побіч вас живе і жити мусить — нарід що має в собі силу життя!

Далі вказав він на обі **розбіжні промови** послів Короля і Дудикевича і звернувся проти останнього кажучи, що нема прикладу в історії світа, щоб нарід такий великий, як наш і з такою гарною та розвиненою мовою — покинув свою рідну мову і приняв іншу, котрої не знає, а мусить її вчитися, щоб нею говорити. Ось таку операцію, вбивчу для нашого народу, хоче перевести партія, що її репрезентує посол Дудикевич. А проти такого замаху на наше національне життя ми мусимо всякою форсою і всіми засобами й без пардону боронитися. Ми не можемо допустити до признання народности, якої тут зовсім не було, — до **імпортування російської народности,** і вживаємо всіх сил, щоб російська квестія звідси щезла. Маємо досить квестії польської й української, а не допустимо до того, щоби третю квестію: російську, тут впроваджено, щоб вона затроювала гнилою отруєю наш народній організм. Проти всякого винародовлення будемо боронитися на життя і смерть і проти того, що пропагує лідер тої партії, п. Дудикевич, підіймемо **боротьбу без пардону!**

А тепер стане вам ясне і зрозуміле, чим є наше українство, як заборола проти панросійства. Та щоб не допускати до політичного баламучення нашого народу, значимо наш характер малоруський, як характер чисто руський, назвою тої землі, де найбільше живе нашого народу, себто України, і тому називаємо наш нарід українським. Не відрікаємось і ніколи не відречемось нашої України, яку любимо так щиро як ви, панове Варшаву і Познань.

А тут, цей край під австрійською конституцією, вважаємо Піємонтом у нашому розвою: культурному, економічному і національно-політичному. В цьому живе **ясність і чистота ідеї наших національних змагань!** Виборча реформа в краю, реформа адміністрації і самоуправа обох народів на засаді рівноправности отсе трильогія нашої політики.

По цій соймовій сесії стало нам лекше, бо „Русский Клуб" розлупився і засипався в Соймі, а ми видержали на нашому становищі непохитно... Тут треба признати, що намісник Бобжинський і краєвий маршал ґраф Станислав Бадені були з переконання противні русофільству і як люди були за чесні, щоб робити політичні експерименти імпортуванням російської пропаганди до Галичини, щоб нас закажувати. А з другого боку наш громадянський орґанізм був у тому часі вже національно свідомий і неприступний до таких політичних комедій.

По соймовій сесії перенеслася наша діяльність до парляменту у Відні, де з кінцем 1908. р. уступив премієр барон Бек, на якого місце прийшов **барон Бінерт** з урядничим міністерством. Заснування української ґімназії у Вижниці на Буковині було останнім словом барона Бека в нашій справі.

(Далі буде).

рацію майже ніяких сум, бо прелімінований 2 міл. не стоять у ніякім відношенні до дійсних потреб. Тому, коли не можна перевести здорової земельної реформи, якої ми — говорив посол Пеленський — є прихильниками, то краще збільшити меліорацію і закинути парцеляцію, бо з причини парцеляції і кольонізації відпадає перенаселеному селові і та змога заробітку, що її дає двір. Зголошує внесок, щоб 16 міліонів, прелімінованих з інвестиційного фонду на фонд земельної реформи, призначити на меліорацію.

При кінці дискусії відповідав віцепреміер Квятковський, який полемізував теж із деякими промовцями.

По широкому світі.

В Абісинії згинуло минулого місяця підчас поліційної акції 4-ох старшин і вояків у службі, 72-ох — з недуг.

Французький уряд хоче ввести світське шкільництво в Альзації, дарма, що спеціяльне законодавство ґарантує навчання релігії в альзатських школах. Серед альзатських католиків обурення.

Англійська княжна Марія відвідала свого брата, кн. Едварда Віндсора, в Австрії.

У Франції появилася думка скольонізувати великий африканський острів Мадаґаскар жидами зі Середущої Европи, які схотіли би займатися хліборобством.

Югославянський уряд хоче утворити міністерство пропаґанди для боротьби з комунізмом та іншими протидержавними рухами.

Турецький міністр закорд. справ Рушді Арас вибирається в березні до Баґдаду і Тегерану, щоби заключити пакти з Іраком, Іраном і Афґаністаном.

Еспанський нац. уряд видалив зі своєї теритоpiї частину закордонних кореспондентів.

—o—

ВОЖД ПАЛЕСТИНСЬКИХ ПАРТИЗАНІВ АРЕШТОВАНИЙ.

Іракський уряд наказав арештувати б. вожда палестинських партизанів Фавзі бея Кавджі, що після замирення у Палестині, втік до Іраку, де його приняли з тріюмфом як героя. Тепер його заслали до м. Кіркуку, відкіля він не може виїздити. Фавзі бей хотів виїхати до Сирії.

З відчитової салі.

„УКРАЇНА КНЯЖОЇ ДОБИ Й ЕВРОПА".

Виклад дир. **Ом. Терлецького** заходом Т-ва ім. П. Могили.

Прелеґент поставив собі мету: прослідити чи розвиток України в княжій добі під суспільно-політичним оглядом поступав аналоґічно до розвитку Західної Европи.

Звужуючи поняття Західної Европи до романської і ґерманської — бо свідомість Західної Европи скристалізувалася щойно в часі хрестоносних походів — прелеґент визначив час своїх дослідів на більш. менш 600 років, починаючи від доби, коли **територіяльні** звязки української держави почали перемагати давні **племінні**, засновані на звязках крови. Розглядаючи в Україні й Европі патримоніяльні основи володіння державою, звичаєве право як джерело законів, судівництво, адміністрацію, слабу екзекутиву державної влади; оцінюючи ґеополітичне становище Західної Европи й України (однозначної із Східною Европою) в часі від IX. до половини XVII. стол. — прелеґент прийшов до висновків: 1) Україна княжої доби розвивалась аналоґічно з романською і ґерманською Европою; 2) в перших століттях розвиток України поступав майже синхроністично з романською, вповні синхроністично з ґерманською Европою до XIII. стол. Від половини XIII. стол. темпо розвитку України в політично-суспільній ділянці звільнилося. Україна віддалилась від Европи. Причиною некорисної зміни була катастрофа татарви. 3) Україна княжої доби пережила „давню" добу (в розумінні культурного розвитку) до XII. стол., в XII-ому столітті почала „середню добу" культурного розвитку.

Вже сама порушена тема була цікава, а ще прелеґент добрав із своєї глибокої ерудиції до цього проглядного, ясного викладу тільки матеріялу, що авдиторія дійсно з великою увагою слідила за ходом його думок.

У живій дискусії брали участь: проф. д-р Сімович, о. проф. д-р Іщак, д-р Витанович і дир. Мельничук.

Д. Л.

Проф. Ярковський не признає української преси.

(КТВ.) Фантастична теорія п. Керського з „І. К. Ц." закаламутила, як видно, у головах багатьом сусідським громадянам, коли вже трапляються навіть такі випадки, як оцей, що мав місце у варшавській Вищій Журналістичній Школі. Професор тої високої школи, **відомий польський історик преси Ярковський**, автор багатьох поважних публікацій з обсягу пресознавства, заявив прилюдно на викладі (27. І. ц. р.) на запит студента-українця, що **ніякої української преси, так як ніякої України не було й не буде. Істнує тільки преса руська** і т. д., згідно з рецептою відомого з цькування на українців „авторитету" з „І. К. Ц.". Українські студенти-журналісти прилюдно запротестують проти „заяви" професора Ярковського, якому, крім співчуття, слід висказати побажання, щоб якнайскорше доповнив свої пресові студії у ділянці українки.

НЕДІЛЬНІ ПРОСФОРИ.

У Т-ВІ „ЗОРЯ".

В неділю 7. ц. м. вполудне відбулась у Т-ві ремісників і промисловців „Зоря" традиційна просфора, яка згуртувала поверх 100 осіб, членів Т-ва і гостей. Т-во, як відомо, має власну камяницю при вул. Вірменській 25. і в ній свою прегарну домівку з великою салею. Просфору посвятив о. Василів, виголошуючи принагідну проповідь про прегарну традицію просфор, яка на ділі є культом родини. Голова Т-ва дир. Сидорак коротко пригадав історію Т-ва та подякував гостям за їх участь у святі. Дир. Ярослав Скопляк промовляв від братнього Союзу Купців і Промисловців, пос. д-р С. Біляк від Нар. Орґанізації м. Львова, п. Мих. Галібей від Міщ. Братства (подавав дуже цікаві подробиці з історії українських міщан у Львові), ред. І. Кедрин від „Діла", проф. М. Матіїв-Мельник, ред. Я. Шавяк від „Нов. Часу", п. Заремба від „У. Вістей" і д-р Станецький. Пригривала з другої кімнати дута орхестра „Зорі", яка викликала заздрість у присутніх представників інших міщанських орґанізацій. Після закінчення „офіціяльної" частини присутні розбрились по кімнатах, молодь танцювала.

В 5. год. вечора другу просфору для ремісничої молоді (термінаторів) уладила в тій самій салі Секція Опіки ім. Василя Нагірного.

У МАНАСТИРІ СС. ВАСИЛІЯНОК.

Заходом Комітету будови церкви СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького відбулась у великій салі манастиря традиційна просфора, що зібрала до 150 осіб. Просфору поблагословив о. крил. Лициняк. Як перший промовець виступив о. крил. Дзерович, голова Комітету будови церкви, що подав інформації про стан акції. Коли львівський маґістрат затвердить уже остаточно пляни церкви на Вульці (що сподіване за кілька днів), то Комітет приступить з весною до будови, маючи вже нині 120.000 цегол, 3 ваґони гашеного вапна, ваґон цементу (дар Центросоюзу), потрібний пісок та к. 30.000 зол. готівки. В дальшій черзі промовляли: п. Рудницький від Нар. Торговлі, п. Чорній від Міщ. Братства та о. прал. Куницький, на якого внесок присутні уладили між собою збірку на фонд будови церкви.

Підчас просфори співали всі приявні коляди. Попередили просфору музично-вокальні виступи, та дві сценки дітвори, що збирали гучні оплески.

У Т-ВІ „ВОЛЯ".

Минулої неділі відбулась у великій салі Т-ва українських дозорців „Воля" при вул. Гавзнера 9. традиційна просфора, яку посвятив Преосв. Никита і короткою промовою візвав присутніх до дальшої послідовної і витривалої праці. Опісля говорив посол д-р Біляк, як синдик Т-ва, про професійні справи та поправу буття цих найбідніших кол українського населення Львова. З черги промовляли: місцевий парох о. Дуткевич, ред. Р. Сливка в імени нашої Редакції, о. прал. Л. Куницький, ред. Р. Антонович від Ф.Н.Є. та делеґат „Хшесьцїяньского Звйонзку Дозорців". Упримчували вечір дитячі декламації і старших та дута орхестра Т-ва „Волі", яка грала ввесь час колядки і народні пісні. На салі було приявних приблизно 400 осіб. Товариська гутірка і забави протягнулись до пізного вечора.

НА ЖОВКІВСЬКІМ.

Читальня „Просвіти" на Жовківськім відсвяткувала мин. неділі традиційну просфору, яка зібрала в читальняних кімнатах коло 100 осіб. Свято започаткував о. Каштанюк, який поблагословив просфору і передав її голові читальні п. Ю. Сливці, який з черги поділився нею з усіма присутніми. Від другої парохіяльної церкви місцевого передмістя зложив бажання о. В. Лончина, від Редакції „Діла" промовляв ред. Р. Сливка. При кінці промовляв ще п. М. Бігун і п. С. Бігунівна.

Підчас просфори співав міш. хор під управою рад. Купчинського. Гостей розвеселював своїми дотепними монольоґами арт. П. Сорока. Після просфори відбулись товариські забави і танці.

В МАЛІЙ САЛІ ЛИСЕНКА.

Кружки Р. Ш. ім. Б. Грінченка при вул. Городецькій та ім. М. Шашкевича в Середмісті уладили для своїх членів спільну просфору в малій салі ім. Лисенка, яку виповнили вщерть члени з родинами, представники преси й установ. Просфору посвятив о. прaлат Л. Куницький в год. 5. пополудні і склав побажання. Голова Кружка Р.Ш. ім. Б. Грінченка дир. А. Мудрик подякував о. Куницькому і передав на його руки привіт Митрополитові та привитав представників преси, установ і членів. З черги промовляли: м-р Кинш від Центросоюзу та його урядовців, представник чит. „Просвіти" на Городецькім ради. Гнатишак, голова „Скорої Помочі" Дідич, ред. Данилевич, і представник Сокола III. п. Верхола. Промови переплітували присутні колядами. В год. 8. голова дир. Мудрик подякував усім за участь. Саля була прикрашена рушниками і ріжними гаслами, по середині салі стояла ялинка, обвішана картонами з ріжними гаслами та назвами нашої преси, установ, купців і т. д.

„Хвостик", в якім ніхто не сварится.

Хто з нас любить стояти „у хвостику" перед віконцем в уряді, касі і т. д.? Однак є таке віконце, перед яким стоїть часто довгий „хвіст" і ніхто не нарікає, ніхто не денервується, кожний стоїть усміхнений і признає, що радо приходив би тут якнайчастіше, навіть коли б треба було чекати якнайдовше...

Це попросту касове віконце в льокалі Ґенеральної Дирекції Державної Льотерії, де виплачують виграші власникам щасливих льосів. Як можна хвилюватись, що перед віконцем така довга черга, коли людина повна радости і веселости, стискає міцно в руці льос, що за кілька хвилин заміниться на пачку кольорових банкнотів. І ті всі у черзі — так само щасливі. Більшість з них не бачила у своєму житті десятої частини цеї суми, яку за хвилину має дістати...

Довга черга перед касовим віконцем льотерії, це живий доказ великої скількости осіб, що виграють. Є тут і пан в елеґантнім футрі (може куплене вже за конто виграшу) і бабуся старовинна, скромно вбрана і молода панночка і якийсь робітник. Всі сяють вдоволенням, веселістю, оптимізмом.

У „хвостику" навязують розмови щасливці, оповідають собі взаємно обставини, при яких купили льос, в яких довідалися за виграш, звіряючися собі зі своїх плянів, як ужити виграні льоси і т. д.

„Хвостик" посувається до кінця. Що кілька хвилин нова особа віддає льос і дістає пачку банкнотів. Одні беруть їх в руки з нетаєною радістю, другі ледви в недовір'ям, інші тремкими долонями... Дістав вже гроші і пан в елеґантнім футрі і бабуся і молода панночка і робітник...

Кожний з них залишає льокаль з усміхом і вдоволенням. Одні спішать до банку, щоб вложити гроші, другі до реєнта, щоб зробити акт купна дому, інший біжить оглянути крамницю, яку намірює купити. Але кожний з них піде напевно до кольектури, щоб купити льос до першої кляси 38-ої Льотерії. Бо знають, що на льотерії можна виграти багато разів і останніми часами таке трапляється дуже часто.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

ДЖІМ БРАДДОК.

ЩАСТЯ Й НЕЩАСТЯ СВІТОВОГО МИСТЦЯ БОКСУ.

Найбільшою спортовою сензацією не лиш Америки, але й Европи буде цього року боксерський метч між двома мистцями боксерами важкої ваги німцем Шмелінгом і американцем Джімом Браддоком. Ці сензаційні змагання відбудуться у вересні в Ню Йорку. Вже тепер американські часописи задруковують цілі шпальти гороскопами та теоретичними міркуваннями на тему боротьби Браддок-Шмелінг. Браддок, який затратив уже був свою популярність, не сходить тепер зі шпальт американських газет і з уст спрагнених спортових емоцій енків. Довкола його прізвища і карієри повстала ціла рекламова література. В ілюстрованих журналах і часописах появляється така його шабльонова знимка: Джім Браддок сидить у клюбовім фотелі, на одній коліні тримає свого синка, а на другім доночку Розмарі, яка обіймила батька своїми ручентами за шию. Біля мужа сидить його жінка зі щасливою усмішкою і дивиться з любовю на свого чоловіка і дітей.

Пані Браддок є не тільки доброю господинею, примірною матірю але й найкращою пропаґаторкою свого чоловіка. Вона попала на зовсім нову ідею, щоб зворушити серця ентузіястів боксерського спорту.

Історія одного кохання.

Якаж була тайна успіху рекламових засобів п-і Браддок? Америці остогидло вже зачитуватись та заслухуватись у ріжних менше або більше пікантних сензаційних історіях муринського боксера Джое Люїса. Америка не хотіла вже слухати ні про любовні пригоди муринського велетня, ні про його скандалики ні про пияцькі авантури. Це знала дуже добре п-і Браддок. Тому оповіла вона репортерам історію свого кохання і історію боротьби з голодом, нуждою і безробіттям при боці свого мужа. Вона вміла теж ці оповідання відповідно прикрашувати.

Боксерські метчі Браддока проходили з повним успіхом. Ще двоє-троє змагань і Браддок міг би вже був спочити на лаврах. Обоє вже думали про подорож до Ірляндії (жінка Браддока походить з Ірляндії) і до Еспанії, де Джім хотів навчитись боротьби з биками. Раптом доля відвернулась від них. Підчас одних боксерських змагань за мистецтво зломив собі боксер обі руки. На довший час був нездібний до якої боротьби. Нещастя за нещастям почало спадати на родину боксера. Всі добрі приятелі, які ще недавно виявляли Браддокові на кожнім кроці свою приязнь, не хотіли тепер зовсім чути про свого друга.

Прізвище Браддока, яке часописи містили завжди на першім місці товстим друком, почали спихати на щораз дальші місця і чимраз меншим друком. Одного гарного дня часописи обмежились до короткої вістки: Браддок скінчений.

Гроші топились як сніг на весняним сонці. Лікарі давали щораз нові поради, хірурги експериментували, але безуспішно. Ціла родина станула перед маревом голоду. За той час вродились діти, 2 хлопці. Приятелі дальше трималися осторонь. Родина боксера завзято й з затисненими зубами терпіла всі злидні. І так минали дні, тижні і так минув теж цілий рік. Браддок, щоб рятувати свою рідню перед голодом, мусів важко працювати як пристаневий робітник.

Коли боксер плаче...

Коли вродилась мала Розмарі, Браддок лежав важко хорий у ліжку. Ситуація була справді трагічна. І тоді цей сильний і загартований мужчина перший і останній раз заплакав.

Від тоді все змінилось на краще. Те, чого не доказали ні лікарські інструменти, ні ліки, зробила важка праця у пристані. Руки набрали давньої сили. Один із давніх приятелів, який залишився вірний, боксерський манажер зорганізував малий метч. Браддок переміг і його імя почало знову поволи віднискувати давню славу й значіння у боксерськім світі. Його шанси на спортовій американській біржі сильно підскочили. Одночасно вернулось і щастя. Браддок, який ще перед шістьома місяцями працював у пристані переміг зовсім правильно мистця світу Бера.

Ця гарна зворушлива історія боксерської карієри зробила Браддока знову популярним. Але популярність — ще не мистецтво світу. Коли боксерський ринг потоне у вересні в сяєві електричних ламп, тоді щойно заговорить пястук. Пястук рішить хто ліпший Шмелінг чи Браддок. Всі суперлятиви американської реклями підуть у тінь а переможе той хто справді буде ліпший.

„Бузькові перегони“ в Канаді дійшли до кінця.

В суботу, 31. жовтня, скінчилися в Торонто, Онтеріо в Канаді ославлені „бузькові перегони“ Міляра. Зачав їх своїм завіщанням багатий тамошній адвокат Чарльс В. Міляр, який записав своє майно, вартости пів мільона долярів тій матері що за десять літ по його смерти приведе на світ найбільше число дітей.

Можливе, що завіщання Міляра було свого роду злобним жартом, бо сам він вмер парубком, але раз воно законно зроблене, то годі його легковажити. Справді чотири роки тому уряд провінції Онтеріо хотів його уневажнити і для того поставив був внесок у леґіслятурі, щоб сконфіскувати спадщину Міляра та передати на власність Торонтського Університету, але цей внесок викликав стільки протестів, що відтягнено його після другого читання.

В теперішню пору є в Торонто 15 матерей, що мають претенсію до Мілярової спадщини, яка тепер з процентами зросла до трьохчетвертин мільона. Між ними є шість, що привели на світ по девятеро дітей і деякі з них вже погодились між собою, що поділяться спадщиною по рівній части. Одначе є матері що кажуть, що їм належиться ціла спадщина, бо вони привели на світ більше дітей, тільки ті діти не були правно зареєстровані. Одна пані Кені, каже, що вона мала 11 дітей й поробить заходи, щоб всі були законно пореєстровані. Перегони скінчились не без траґедій. Остання дитина, що вродилась підчас перегонів, вмерла і її похорон був назначений точно на роковини смерти Міляра 31. жовтня.

Чи матері не даремне брали участь у перегонах, покажеться ще з того, що вирішить суд, бо свояки Міляра заповіли що будуть старатись судово уневажнити завіщання.

Нехай священики зроблять усе, що можуть словом і ділом, щоби прогнати язву пянства з Христового стада, а навіть нехай стануть прикладом повної здержливости, щоб могли відвернути небезпеку, якою ця язва загрожує Церкві і державі. — Папа Лев XIII.

Уживану одіж, білля, обуву мужеську, жіночу й дитячу для інвалідів, вдів і сиріт приймає

УКТОДІ, ЛЬВІВ, ПОТОЦЬКОГО 48

З провінції висилайте поштою. У Львові відберемо самі за повідомленням.

24 РАЗІВ ЖОНАТИЙ.

Американські часописи вишукали в Голівуді фільмового актора Жана Перара, який виємігрував 15 літ тому з Брюселі до Америки. Перар був жонатий 24 рази і при тому ні разу не був біґамістом (двоженцем). Остання, вірніше кажучи, теперішня його подруга живе разом із ним у Голівуді. Часописи подають також спис усіх жінок Перара. Національний поділ тих жінок такий: 5 бельгійок, 4 московки, 3 англійки, і по 2 австрійки, болгарки, німки шведки, по одній француженці, італійці, еспанці і румунці. Як бачимо у коханні і подружжі Перар був поклонником „інтернаціоналізму“. Зі своїми 23 жінками розстався Жан Перар ріжно. Одна вмерла підчас породу, одна втопилася в часі їзди лодкою, одна кинулась крізь вікно, а одна виявилась біґамісткою. З іншими 19 жінками розвівся Перар законним способом. Досі відомі були тільки випадки 10- і 12-кратного подружжя, але Перар бє тепер усі рекорди. Американські часописи домагаються у звязку з цією справою, щоб поширити на цілу Америку новий закон, прийнятий недавно у стейті Люїзіяні. Там дозволяють тільки на 10 подруж. Кожний хто вінчається 11-ий раз не стрічає ніяких перепон ні заборон у своєму подружжі, але урядово вважають, що таке подружжя не істнує.

—o—

ПАПСЬКА ЗОЛОТА РОЖА.

З нагоди 40-ліття подружжя італійської королівської пари папа вручить королевій Олені свячену золоту рожу. Цей звичай триває ще від XI. ст. і є виявом особливої папської ласки і благословення. Рожу виконують папські золотники з чистого золота і каміння. В середині рожі міститься малий флякон з бальсамом. Золоту рожу ставлять у срібну вазу, а вазу в деревляну коробку. До дарунку долучує звичайно папа своє письмо. У давнину дарували рожі доволі часто ріжним коронованим особам, але останніми часами звичай цей зовсім зник. Пій XI. подарував за час свого володіння на папському престолі всього дві рожі. В 1923 р. вислав він таку рожу еспанській королевій Вікторії і в 1925 р. бельгійській королевій Єлисаветі, яка дістала цю рожу з нагоди ювилею свого подружжя з покійним королем Альбертом. Передання королевій Олені рожі відбудеться незвичайно святочно. Покищо не визначили ще дня передання цієї рожі. Відомо тільки, що папа освятить рожу 7. березня великим постом, так як того вимагає ватиканський звичай.

—o—

100 МІЛ. ЗА КОЛЕКЦІЇ КАРТИН.

Французький аматор Джордж Вільдентштейн купив на лщитації за сто мільйонів франків цілу колекцію картин недавно померлого банкира Давида Вейсля. Колекція присвячена виключно французьким мистцям XVIII. і XIX. ст. Складалась вона із трьох полотен Ватто, сімох Шарденів, девятьох Фраґонарів і багатьох картин Греза, Лянкля, Летруа і Буше.

—o—

КОРОЛЬ ПРОТИ МІНІСТРА.

Король виступив проти міністра але не в політиці тільки на ситківковім грищі. Шведський король, що перебуває саме тепер у Брюсселі виграв метч проти бельгійського міністра закордонних справ Спаака і переміг його 6:3, 6:4.

Скріпім матеріяльну основу освітних змагань! Не жалуймо жертв на „Дар Просвіті“.

Веселе.

— Знаєш, большевики вернулись тепер до біблійних імен...

— Якже це?

— А так... закинули свої ідіотичні імена: Нінель, Октябрян, Революція, Пролетарій... і вернулись до біблійних: Сталін називає Троцького Юдою, а Троцький Сталіна — Каїном.

ЧЕСЬКИЙ ПОСОЛ ШОБА ПОКИНУВ БУКАРЕШТ.

Чеський посол при румунському уряді Шоба виїхав минулої ночі з Букарешту до Праги. На двірці прощав його лише совітський посол. Шоба оголосив недавно книжку п. н. „Росія і Мала Антанта“, що викликала обурення в Польщі, в Румунії та в Югославії.

—o—

І ДАНІЯ ЗБРОЇТЬСЯ.

Данський міністр національної оборони предложив парляментові проект нового закону про оборону. Мають збільшити старшинський і підстаршинський корпус, змоторизувати артилерію та кінноту і продовжити в сухопутній армії час служби на 20 до 90 днів. Фльота збільшиться на 2 торпедовці і 4 підводні човни.

Значить — Данія покинула дотеперішню пацифістичну політику роззброєння

—o—

РОЗВЯЗАЛИ „ЛІГУ ОХОРОНИ ПРАВ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА“.

ЛЬВІВ, 8. 2. ПАТ. Урядово повідомляють: Прокуратура почала карно судове слідство проти управи Ліґи Охорони Прав Людини і Громадянина, що своєю діяльністю шкодила державі і загрожувала ладові та безпеці. З огляду на те львівське городське староство розвязало нині львівський відділ Ліґи.

Із товариського життя.

ВСЕСТУДЕНТСЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ (6. II.).

(ет.) Ні, що не кажіть, але тепер уже нема тих забав, що колись були, от хочби й кілька літ тому. Нинішня молодь не знає бавитись. Не зважаючи на найкращі зусилля ініціяторів суботньої забави, не було ні настрою, ні життя, ні радости. Вам треба було просто зі свічкою шукати всміхненого обличчя молодого чоловіка. Відчувалося брак аранжера, що зумів би був повести забаву у веселому настрої.

Одинокою атракцією вечерниць був симпатичний виступ жіночих ревелерсів „Богема“ під орудою п. Балтаровича та відома сальонова оркестра І. Костюка.

Гостей — незалежно від того — доволі багато.

НОВИНКИ.

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущини 5 (побіч кіна „Апольо“) поручає ковдри,** матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 86-100

— **Повідомляю** Всечесних Отців Добродіїв, що дня 1. лютого 1937. р. **я переніс** свою **бронзівничу робітню церковних виробів** з Ринку ч. 9. **на вул. Вірменську ч. 25** до реальности Т-ва „Зоря“. Прошу ласкаво піддержати рідний промисл. — **Стефан Фединський.** 216 3—3

— **Вечір колядок відбудеться в середу 10. II. ц. р. в архикатедральній церкві св. Юра.** Початок: год. 6. вечора. Співає Хор Богословів Львівської Академії під дириґентурою п. Якубяка Василя. Програма: І. Д. Січинський: Бог Предвічний, К. Стеценко: Нова радість стала, В. Матюк: В Вифлеємі новина, ***: Ликующе, К. Стеценко: Щедрий Вечір. — II. К. Стеценко: Ой на річці, на Ордані, Б. Кудрик: Ішли тріє царі, О. Нижанківський: Бог природу, К. Стеценко — І. Охримович: Ой ясна красна, Т. Купчинський: Не плач, Рахиле. — Білети можна набути в парохіяльній канцелярії від год. 4—6 веч. та в сам день колядок у притворі Катедри. — **о. Леонтій Куницький,** парох. 2—2

— **Запрошення на „Вечерниці Медиків“** можна дістати щодня в домівці Т-ва при вул. Чарнецького 26. II. поверх від год. 6—8. веч. Крім того в днях 11. і 13. в „Союзному Базарі“ від 4—6 пополудні. 3210

Повідомлення.

Маю честь подати до прилюдного відома, що іменем Вп. Панів Юліяна Шепаровича, Івана Мартюка, Миколи Творидла й Ореста Радловського, як директорів „Центросоюзу“, Союзу Кооперативних Союзів, Кооперативи з відповідальністю уділами у Львові, вношу рівночасно до Окружного Суду (Карні Виділи) у Львові акт обвинувачення проти Віктора Воробця, відповідального редактора тижневика „Нове Село“ у Львові, з приводу поміщення в тім часописі статтей з клеветами на членів Дирекції і саму Дирекцію „Центросоюзу“.

У Львові, дня 8. лютого 1937.

Д-р Степан Шухевич,
адвокат у Львові.

243

— **Друкарські помилки.** У передовій статті „Діла“ з 7. II. ц. р. під наголовком: „Реґіоналізм“ та наша байдужість“ закрався до тексту дуже прикрий друкарський недогляд, а саме: у реченні: „не бажаючи псувати роботи тим людям, що рішились на нову нормалізаційну політику“, слово **„людям“** перекручено на **„людцям“**. Хоч Редакція певна того, що читачі „Діла“ самі добачили в цьому друкарську помилку, проте не тільки спростовує цей недогляд складача, але ще й перепрошує читачів „Діла“ за немиле враження, яке могла зробити ця помилка, безперечно найнеприємніша для самої Редакції „Діла“. — Одночасно спростовуємо і другу помилку, а саме у комунікаті Гол. Секретаріяту УНДО зложено помилково, що за грудень 1936. і січень 1937. уладжено у краю 87 віч і нарад у земельних справах, замісць 97. — Супроти спричинника (ів) цих помилок Редакція зарядила слідство.

ЯК СТАТИ МІЛІОНЕРОМ?

— Маммі, купи мені морозиво з кремом! — напрошується малий муринок, Джонні.

— Дістанеш, коли буду мати гроші! — відповідає йому маммі.

— Маммі, а скільки морозив може зїсти міліонер? — знову питання.

— Скільки захоче!

— Я хочу бути міліонером! — повторяє з притиском Джонні!

І може ним колись буде. Бо і серед чорних є в Америці міліонери. А як стати міліонером?

Таке питання задавали нераз і не два багатьом американським міліонерам. Недискретно приставали за цим до них журналісти.

Ріжні були відповіди, а часом відповідю був усміх повний значіння.

— Я починав від заняття розносчика часописів, — відповідав пресовий король. Віліям Герст, один з найбагатших людей у Зл. Державах.

— Я заробляв 10 долярів тижнево, а відкладав 5 долярів до скарбонки, від ощадности я починав — коротко і скромно оповідав про початки своєї карієри король американських міліонерів покійний Джон Д. Рокефелєр.

— Я хапався кожної праці в молодих літах, а принесла мене мала спадщина по моїй теті, признавався Карнеґі, багатократний міліонер, король сталі.

Одначе мало хто з цих міліонерів признається, як Карнеґі, до ролі, яку відограв в їх життєвій карієрі припадок, льос. Більшість говорить про свої зусилля, приписуючи цілу заслугу собі і своїй праці.

Однак це не таке легке і просте, якби здавалось з оповідання. Не вистане сказати собі хочу бути міліонером“. Без пари не рушиться найліпша льокомотива. Коли не „зловимо за полу“ припадку чи фортуни, тоді і найліпший кандидат на міліонера далеко не зайде.

Очевидно треба хотіти, треба старатись. Але де і як натрапити на щасливий припадок? На якому розі вулиці приловити за полу фортуну?

За цим до Америки не потрібно вибиратись. Шкода часу і труду. Фортуна є і колесом точиться тут побіч нас. Вистане вийти до колектури Державної Льотерії і купити льос до першої кляси тридцять восьмої Льотерії. А тоді прийде з помічю щасливий припадок. Кожна вигра в добрих руках може бути шляхом до великого майна, до міліона.

—o—

— **Вечір „Молодої Музи“ і Равт Товариства Журналістів і Письменників ім. Т. Франка.** Товариство Письменників і Журналістів ім. І. Франка рішило цього року не давати Балю Української Преси: за велика нині скрута на таку репрезентативну імпрезу, за великі видатки, получені з Балем Преси, і тому ТОПІЖ рішило один рік „відпочити“. Зате воно уладжує 4. березня ц. р. у салі Театру Ріжнородностей „Вечір Молодої Музи“ з багатою програмою, з участю чільних українських письменницьких та мистецьких сил. Після тієї академії-концерту учасники зможуть перейти до сусідніх саль: т. зв. жовтої салі і кімнат „Української Бесіди“, де відбудеться Равт. Покищо подаємо до відома тільки цю коротку звістку, щоб наші громадяни і громадянки, які згори складають собі „карнавалoвий“ календарик“, рахувалися з датою 4. березня! На „Вечорі Молодої Музи“ і на Равті Товариства Письменників і Журналістів зійдеться вся українська „сметанка“ поруч з молоддю, яка получить „корисне з приємним“: познайомиться з творчістю „Молодої Музи“, побачить на сцені представників „Молодомузців“ та після того скористає з примаш танкової орхестри й добірного буфету. Ближчі подробиці про точну програму „Вечора“, про білети і т. д. — прийдуть пізніше.

— **Про адміністраційний апарат З. У. Н. Р.** — виклад д-ра І. Карпиниця заходом Т-ва ім. П. Могили відбудеться в середу 10. ц. м. (год. 19.) в салі „Української Бесіди“. Вступ вільний.

— **На лікування арт. Кривіцької.** Вищий Музичний Інститут ім. Лисенка у Львові улаштовує у малій салі 11. II. в год. 19. „Музично-Вокальний Вечір“. Участь беруть: піяністка Марта Кравців, студентський смичковий квартет, учні драматичної студії і жіночий вокальний квартет „Богема“. Ввесь дохід з імпрези призначений на лікування арт. Лесі Кривіцької.

— **Степан Чарнецький приходить до здоровля.** Довідуємося, що письменник Степан Чарнецький, який зачадився разом з донькою у свому помешканні в ночі з мин. пятниці на суботу, приходить поволи до здоровля і сил. Зі шпиталю вийде за 2—3 дні.

— **Загальні Збори Філії „Союзу Українок“ у Львові.** Дня 7.-го ц. м. в домівці централі „Союзу Українок“ у Львові відбулися загальні збори львівської Філії того Т-ва, в яких взяли участь делегати, що заступали 21 кружків, 73 члени та 34 гостей. По звідомленнях з минулорічної діяльности Філії та по оживленій дискусії збори вибрали головою львівської Філії „С. У.“ вдруге п. Іванну Бережанську. До нового Виділу ввійшли пані: Гладишовська, Голубцева, Кравцева, Балицька, Сухова, Мириняк, Чумова, Мацькевичева. Заступниці: Туркевич-Метельська, Головка Мартиняк.

— **Виклад О. Бочковського про українську еміграцію в Канаді.** Голова Т-ва Прихильників Української Господарської Академії доц. О. Бочковський прочитає 14. лютого реферат на тему: „Українство в Канаді в його минулому і сучасному“. (Враження і спостереження з піврічної подорожі по Канаді). Виклад відбудеться у Празі чеській (Виноградський Народній Дім, Коруннí Тршіда). Вступ вільний. Початок в год. 7. веч.

— **Поштову агенцію** отворено в селі Віцині золочівського повіту. Прилучено до неї громаду Кропивну і присілок Лісове. — З днем 13. ц. м. буде відкрита поштова агенція в селі Брукенталь пов. Рава Руська. До обсягу її урядування належать Хлівчани, Домашів, Хоронів, Карів, Садиші і Воронів. — З днем 28. ц. м. буде відкрита поштова агенція в Яблониці пов. Надвірна.

— **Новий директор Митрополичих Дібр у Перегінську.** Як нас інформують, директором Митрополичих Дібр Перегінсько став інж. Михайло Мартинець, син бл. П. Михайла Мартинця, секретаря земельних справ З. У. Н. Р. Назначення інж. М. Мартинця стрічає українська публична опінія з повним признанням, бо новий директор знаний як першорядний ремісник і зразковий громадянин. Бажаємо новому директорові повного успіху на важнім і відповідальним становищі.

— **Весна чи зима?** Коли в Европі заноситься на весну, в краях довкола Чорного Моря панує строга зима. Північне побережжя Чорного Моря вкрилось ледом, — явище якого не було від кількадесяти літ. В одеському порті стоїть 30 совітських і загграничних кораблів, увязнених ледами. Околиці Баку засипані снігами і тільки пальми пригадують, що це південний край. Навіть Сирія знайшлася під снігом, деneде 1 м. завгрубшки. В горах появилися стада вовків. У нас удержується дальше зріст температури при південних вітрах.

— **Важна господарська установа.** Для раціонального збору дико-ростучих ростин та їх плекання на господарський лад засновано у Львові зільничу кооперативу „Зелоцентр“ з відповідальністю уділами. Вона має на меті вести організацію незєдинених досі продуцентів, які бу-

визискувані ріжними посередниками та не маючи своєї установи, шукали захисту по чужих кооперативах. Потреба власної кооперативи показала- ся тим більше конечна, що наші землі з цілої Польщі є найбільше пригожим тереном для зіль- ництва. На ньому ростуть у великій скількости преріжні ростини, що в інших частинах краю є невідомі, а навіть полудневі полоси нашого краю надаються для культури середземноморських ро- стин, які своїми хемічними складниками не усту- пають спроваджененим зі загрениці. Згідно з тепе- рішньою течією звертатися до природного ліку- вання зелами та запотребуванням їх для проми- слових цілей, кооператива „Зелоцентр“ згурто- вує у своїй домівці при вул. Руській ч. 3. як си- рівець доставлений продуцентами, так подає по- ради для плекання ростин, доставляє насіння для плянтаторів та уділяє всякі у тому напрямку ін- формацій.

— **Розбудова Ворохти.** Літнискова комісія у Ворохті опрацювала плян розбудови Ворохти. Заінтересовані особи можуть його побачити в літниськовій комісії у Ворохті або в бюрі регіо- нального пляну Гуцульщини та Покуття у Ста- ниславові.

— **Рада охорони природи.** При міністерстві освіти покликано з днем 1. ц. м. Раду охорони природи на воєвідства: львівське, станиславів- ське, тернопільське і волинське.

— **Леди тануть.** З причини наглої підвишки температури в цілому краю тануть сніги та леди. У станиславівському воєвідстві леди рушили в долішньому бігу рік Свічі, Сукіля, Чечви і Лімни- ці при стані 1 м. понад нормальний рівень. В го- рішніх бігах ще не рушили з причини малого ста- ну води. На Дністрі нижче Долобова леди тріслн і вода піднеслася на 1 м. Покищо нема небезпеки повені.

— **Курс управи льну** розпочався у школі в Го- шанах пов. Рудки. У курсі бере участь 40 осіб.

— **Українїка.** „Слов. Пшеглед“ у письмі зі Львова подає (кн. 1. з ц. р.) кілька справ з укра- їнського культурного життя. Некрольог В. Сте- фаника написав В. Харват.

— **З українського життя у Болгарії.** Союз укра нських організацій та „Українська Громада“ в Софії уладили 23. м. м. у церкві „Святих Кирила і Методія“ молебен з нагоди 19 роковин проголо- шення незалежности й Самостійности Україн- ської Держави та трагічної смерти крутянських героїв. Крім молебна була ще й урочиста ака- демія.

— **Касують буковинську митрополію.** На кон- ференції митр. Візаріона і міністра віроісповід- вань Ямаді обговорювано скасування буковин- ської митрополії. Хотять її та митрополію в Ки- шиневі злучити з митрополією в Ясах.

— **Засудили римо-кат. священника.** Рівенський окружний суд недавно засудив за ошуканство ксьондза Малецького, бувш. латинського паро- ха в Кремянці, на кару 2 і пів року вязниці, одна- че по амнестії знизив кару до 1 року 3 міс. і до апеляції залишив його на волі. Розправа велася при замкнених дверях і навіть при оголошуван- ні вироку поліція на салю нікого не пускала.

— **Хотів спричинити залізничу катастрофу за- для грабунку.** Перед трибуналом присяжних суд- дів у Львові відбулася розправа проти 25-літньо- го Василя Билени. У вересні м. р. він намовив кількох недоростків, щоб на залізничому шляху біля Щирця під Львовом положили бальки і ка- міння, а опісля він мав ограбити подорожних Скінчилося на ушкодженні моторового возу. Би- леня засуджено на 4 роки вязниці.

— **Арештували аптикаря в Калуші.** З наказу прокуратора в Калуші арештовано місцевого ап- тикаря Ізидора Долинського. З огляду на слід- ство подробиці афери держать у тайні.

— **Присуд на душогуба.** У процесі Адама Ду- шинського, який станув перед львівським судом присяжних за вбивство власника дібр і віллі на Сигнівці, запав присуд, на основі якого душо- губ дістав кару 4-літньої вязниці.

— **Клопоти пана Шпрехера.** У львівськім ци- вільнім суді ведеться від двох літ процес між ад- вокатом д-ром Стемплером і міліонером Йоси- сом Шпрехером за відшкодування. В цукорні Ду- лека, що міститься в домі Шпрехера при Марій- ській площі (т. зв. Марійська ґалерія) завалився скляний дах, при чому адв. Стемплера легко по- товкло. Пошкоджений на тілі адв. Стемплер за- жадав відшкодування 39.000 зол. за кошти лі- чення і біль та 600 зол. досмертної місячної рен- ти. Підчас процесу і після переслухання лікарів він зредукував свої претенсії до 19.000 зол. і мі- сячної ренти по 50 зол. Суд заповів оголошення присуду в дні 18. ц. м. Окремо ведеться проти Шпрехера другий процес, а саме адв. д-ра Бат- лера, що став теж жертвою згаданого випадку в цукорні.

— **Краєва хроніка.** В Ліндемберзі львівськ. по- віту знайшли в керниці тіло Мих. Кречковського, господаря з Любяни, що відобрав собі життя з причини маєткових непорозумінь. — Гринько Лазарик із Вистович рудецького повіту, везучи у пяному стані горівку та інші товари із Самбо- ра до Рудок, відморозив собі обі ноги по колїна.

— **Трагічна пригода з револьвером.** Поручник кавалерії Збігнєв Беліна-Пражмовський у Вар- шаві впав жертвою трагічної пригоди. Коли виходячи з дому, хотів переложити револьвер з кишені одностроя до плаща, спричинив через необережність стріл, який положив його трупом на місці. Небіжчик був сином львівського воєво- ди Беліни-Пражмовського.

— **Присуд на суддю дефравданта.** У Гнезні від- булася судова розправа проти б. судді Теофіля Стаховського та б. судового с... ника Крото- шинського за грошеві зловживання. Стахов- ського засуджено на 10 літ і 6 місяців вязниці. з якої на основі амнестії даровано йому 3 роки і 9 місяців. Кротошинський дістав 6 літ і 4 міся- ці вязниці та 4 місяці арешту. На основі амнестії даровано йому 6 місяців вязниці і 4 місяці ареш- ту. Крім того оба втратили громадянські права на 5 літ

З концертової салі.

КОНЦЕРТ „СУРМИ“.

Знаємо хор з його доволі частих висту- пів. Він все більш-менше на тому самому рівні — добре зіспіваний, здисциплінований та ідей- ний, коли візьмемо під увагу, що члени хору — самі аматори. Болячкою хору — під оглядом вокальним — є його ґрупа перших тенорів (ах, ті тенори!), яка ані тембрами, ані якістю голосів не стоїть на рівні інших. В наслідках — баси, що вибиваються на перший плян, зі шкодою для мельодійної лінії, і часто-густо до- волі „невиразний“ акорд хору, в якому нема рівноваги між його двома гранями: низів і ви- сот.

Дуже разить у хорі співання з нотами в руках; воно відвертає увагу співаків від дири- ґента і неприємно вражає слухачів. Не вільно забувати, що на концерті, поруч з акустичними, публика відбирає й оптичні враження! Чому те, що потраплять пані в „Бояні“ (ті нечислен- ні з них у першому ряді, що тримали ноти, мо- жуть сміло співати й без них!) — не потрап- лять панове з „Сурми“? Краще відложити кон- церт на місяць — але нарешті позбутися тої звички!

Знаємо і дириґента хору п. **Ів. Охримови- ча,** як солідного і неменш ідейного провідни- ка „Сурми“ та „Львівського Бояна“. В його найкращу волю не сумніваємося, а безкорис- ну працю мусимо цінити. Але те, що не бачимо **розвитку** хорів від одного виступу до другого, чи навіть з року на рік — не дасться промовча- ти. Причини? Мені здається, вони лежать пе- редовсім в одноманітности й односторонности репертуару, що його культивують наші хори і їх керманичі.

Народні пісні — ось головна тема, яка в ріжних варіянтах все і безнастанно повторя- ється в програмах виступів наших хорів. Я при кожній нагоді підчеркав та признавав — і роблю це й досі — значіння і т. ін. народньої пісні взагалі, та в її пристосуванні в артистич- ній музиці зокрема. (Це речення звертаю à priori до всіх тих, що в цих моїх міркуваннях схотять може знову найти притоку до полеміки або бодай до чергового закиду „національ- ного злочину..“). Але я уважаю від літ своїм обовязком при кожній нагоді висловлювати думку, що плекання у нас народньої пісні ви- кликало і дальше викликує односторонність цілої майже нашої музичної творчости й одно- сторонність смаку нашої публики. Плекати нашу народню пісню, захоплюватися нею, ста- ратися зацікавити нею і відкрити всю її красу перед світом — це обовязок кожного з нас, у першій черзі нас, українських музик. Але це не **одинокий** обовязок. Кругом нас у „широкому“ світі музика кипить і розвивається, йде впе- ред — дарма, чи комусь подобаються шля- хи, якими власне вона йде й розвивається, чи ні. Вони є — і це треба приняти як аксіому: і таксамо як на аксіому треба погодитись на сьогоднішню „модерну“ музику — бо вона, а не інша, є висловом нинішнього дня. Дарма, чи вона комусь „подобається“, чи ні... Мистец- тво має й інші завдання — не тільки „подоба- тись“.

„Народні славянські пісні“ — чому ні? Те- ма цікава і такої програми все можна послуха- ти. Але — колиб побіч таких програм наші хори нарешті хотіли відкрити оригінальну хо- рову світову літературу! Колиб нарешті ми мо- гли колись почути концерт сучасної хорової творчости! (Під словом „сучасний“ все розу- мію „модерний“). Може тоді почалаб повста- вати і своєрідна оригінальна хорова сучасна література!

Це головний закид, який мушу зробити ке- рівництву наших хорів: відсутність ширини погляду на музичні справи, брак орієнтації в сьогоднішній музичній, зокрема хоровій дійс- ности. Чи може — недостача „цивільної“ від- ваги?!

Не дивниця, що й виконувані у вчорашній програмі славянські пісні, були у львиній ча- стині обробітками „благонадьожних“ компо- зиторів — з таким анахронічним — у нині- ній день — твором, як попурі славянських гимнів О. Нижанківського при кінці програми

З українських точок цікавили поліські і — головно — лемківські пісні М. Колесси у вико- нанні „Львівського Бояна“.

Солістом концерту був **Роман Савицький,** який головно „Схерцом“ Лисенка здобув пов- ний успіх. Шкода, що з сербської фортепіяно- вої літератури не грав він Славенського або Тайчевіча: оба мають куди цікавіші і більш „репрезентативні“ твори для сербської нар. музики. як „парижанин“ Мільоевіч

Ант. Руд.

Зі судової салі.

ПЯТЬОХ СЕЛЯН ПЕРЕД СУДОМ.

В понеділок 8. лютого ц. р. почався перед судом присяглих у Львові новий політичний процес проти пятьох молодих хлопців з Го- лого Равського пов. Рава Руська. По вильосу- ванні суддів присяглих розправа почалася в год. 9.45 рано. Трибуналові проводить радн. Бендашевський, як вотанти засідають судді: Капецький і Лясковський Обвинувачує прок. Ольберек.

На лаві підсудних засіли: 27-літній **Дмит- ро Пелип;** 21-літній **Михайло Богуш;** 23-літній **Теодор Чорний;** 24-літній **Юрко Чорний** і 22- літній **Данько Пелешко.** Чотирьох підсудних, крім М. Богуша боронить **адв. д-р Кость Пань- ківський** зі Львова. а підс. М. Богуша адв. д-р Вайс.

Прокуратор притягнув усіх підсудних за злочин державної зради зі ст. 97 §. 1. к. з. (при- належність до ОУН в останніх роках до кінця січня 1936 р. у Голім Равськім), чотирьох під- судних (крім Юрка Чорного) за злочин зі ст. 26, 27 і 215 §. 1. к. з. (за підпал або за намову до підпалу жидівських будинків у Голім Рав- ськім).

Зізнання підсудних.

Підсудні: **Дмитро Пелип, Т. Чорний та Ю. Чорний** заперечили вину і не признаються до закинених їм вчинків. **Підс. Богуш** признався до вини і обтяжив частинно себе та всіх чоти- рьох підсудних. **Підс. Д. Пелешко** признав, що за намовою підс. Богуша підпалив хату Шпацнера, але до ОУН не належить.

Зізнання свідків.

Свідки: Марія Чорна, Данько і Юстина Чорні зізнали, що підс. Теодор Чорний в ночі, коли горіла хата Віцера, спав у хаті. Крім то- го свідки: Л. Шпацнер, І. Віцер, В. Мендель зізнавали, що вони погоріли, хто їх підпалив, не знають; зате свідки О. Домбровський, Ю. Прайснер, Яцко Дорош, Ілько Богуш та Дмит- ро Гнідець піддержують акт обвинувачення.

Після того в год. 3-ій пополудні предсід- ник відложив розправу до вівтірка год. 9-ої рано.

ПРИСУД НА НАЦІОНАЛ-СОЦІЯЛІСТІВ.

Нині вполудне катовицький окружний суд видав присуд проти другої групи гітлерівців що відповідали за протидержавну діяльність на Горішньому Шлеську.

З 37-ох обвинувачених 1-го засудили на 2 і пів року вязниці, 20-ох по 2 р., 2-ох по півтора року, 1-го на пів року, 5-ох увільнили, справу 8-ох обвинувачених, що втікли до Ні- меччини, завішено. Всі засуджені втратили громадянські права на 5 років.

—o—

‡ Посмертні згадки.

МАРІЯ з Давидовичів КАЛИНЕВИЧЕВА, вдова по управителеві нар. школи, померла дня 3-го лютого ц. р. в Ланах Польських, пов. Ка- мінка Струм., у 79-ому році життя. Похорон на місцевий цвинтар відбувся 5. лютого при великім числі місцевих громадян. В. її П.!

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Спортові товариства і фізичне виховання.

Тепер, коли переформовується поняття спорту і кристалізується поняття фізичного виховання — мусить змінитися роля спортових товариств і клюбів, яку вони досі займали в українському спортовому життї.

Праця спортових товариств над приєднуванням членів, їх спортовим вишколом, організацією змагань і участю в тих змаганнях — це безсумнівну великий вклад у розвиток фізичного виховання. Зважити ще треба, що праця та часто незвичайно жертвенна, бо клюби, які диспонують дуже малими фондами і впливами, борикаються з ріжними труднощами та не в силі дати своїм членам відповідних умовин праці. З черги треба подивляти наших змагунів, що в тих обставинах — без відповідного виряду і тренінгу (брак фахових тренерів) часто в невідповідних життєвих умовинах уміють вложити стільки запалу й охоти у свою працю і виказують стільки зрозуміння для справи, хоч знають, що не ждуть їх за те ні лаври ні цінні нагороди, ні слава, що навіть не стрінуться із признанням загалу.

Працювати без фінансової й моральної підтримки в таких важких умовинах тільки для ідеї це річ не маловартна.

Колиб це був спорт для розваги (спорт для спорту) то може й він мав би деяку вартість але не мав би глибшого значіння.

Це не забава, бо в тому є якась думка, зміст та мета.

Праця спортових товариств і їх змагунів серед несприятливих умовин — це промощування дороги фізичному вихованню. Вона здобуває йому право громадянства серед нашого загалу.

Справді доволі дивна ситуація. Коли в інших народів верхи стараються вщіпити фізичне виховання в низи, виходячи із заложення, що фізичне виховання має величезне значіння не тільки для нації, але й для держави, — то в нас сьогодні такий стан, що саме низи, в тім випадку клюби, є тими піонірами і пропагаторами фізичного виховання. Не згадую тут про наші централні тіловиховні організації, які обеднують клюби і надають напрям цілому рухові.

Клюб кладе в основу своєї діяльности спорт, і очевидно змаг, та відповідно до того наставляє цілу свою працю. Коли в початках істнування клюб кладе головний натиск на масовість членства і їх спортове вироблення, то з часом — витворивши в себе еліту членів-змагунів звужує своє коло діяльности. Обмежується до гуртка тих вибранців-асів і працює над їх спортовим видосконаленням, а решта „сірих" членів животіє та поволі відпадає від клюбу. Такий стан для клюбу незвичайно загрозливий, бо „виховані спортово" „звізди" — поза виступами на змаганнях нічого більше зі себе не дадуть для клюбу, а як одиниці вони звичайно маловартісні.

Таке звуження діяльности клюбу тільки до спорту і змагу, до фабрикації звізд і творення змагоманії шкідливе для фізичного виховання. Оцінюючи якслід вагу спорту і змагу, признаючи, що здібніші одиниці мусять бути під окремою опікою, бо це конечне для піднесення рівня українського спорту — виключаємо й осуджуємо звужування клюбу тільки до гуртка вибранців.

У висліді тих міркувань ясно, що діяльність клюбів мусить освідомити собі, яка їх доля у розвитку українського фізичного виховання і свідомо працювати не для егоїстичних, вузьких амбіцій, але для спільноти. Щойно тоді праця спортових товариств для розвою фізичного виховання буде повновартісна.

(Д. Б.)

Спортові висліди.

Краєві лещетарські змагання.

В днях 4. і 5. ц. м. відбулись при змінених атмосферичних умовинах (мокрий сніг) віздові, сляльомові змагання. Участь узяло 45 змагунів. В альпейській комбінації передові місця заняли такі змагуни:

1. Рибачек Роман К.Л.К. Львів 189.39 точок,
2. Хамула Богдан, Плай, Львів, 182.75 точок,
3. Щадей, К.Л.К. Львів, 182.01 точок,
4. Лупаца Омелян, К.Л.К., (Ворохта) 173.40 точ.,
5. Сайкевич М., К.Л.К., Львів, 169.67 точок,
6. Новицький Степан, Плай, Стрий, 162.87 точ.

Дальші місця заняли: Пелющак Вол., Сенчина В., Галущинський і Мартинович.

ВИСЛІДИ АЛЬПЕЙСЬКОІ КОМБІНАЦІЇ.

К.Л.К. — 1016.65 т., Плай — Львів 565.22, Плай — Стрий 292.10, УССК — Львів і Черник — Львів.

НОРВЕСЬКА КОМБІНАЦІЯ:

КЛК — 1188.2 точок, Плай (Львів) — 1066.7 і на дальших місцях Плай (Стрий), УССК (Львів) і Черник (Львів).

6. ІІ. відбулась штафета, 4×10 км. Стартувало 5 дружин. Перше місце заняла дружина Черника у складі: Крупка Омелян, Рак Роман, Павлюк Богдан і Сліпко Вол. її час 4 год. 17 хв. 10 сек. Друга прийшла дружина Плаю у складі: Назар Лев, Добрянський Степан, Бойцун Остап і Хамула Богдан у часі 4 год. 17 хв. 57 сек. Трете місце осягнула дружина К.Л.К. (Славсько) в часі 4.35,23, а четверте Плай—Стрий. Найкращу штафету К.Л.К. (Львів) у складі Гураль Антін, Пелющак Вол., Лупаца Омелян і Рибачек Ром., яка осягнула час 4,09,02 здискваліфікували з причини недозволеної зміни лещет Лупацою (на 7 км зломив він обі дошки).

Клюбове першенство краю здобув: 1) К.Л.К.—Львів — 2.414.85 точок; 2) Плай—Львів — 1870.42 т., 3) Черник — 1107.88 т., 4) Плай—Стрий — 488.60 і 5) УССК—Львів — 225.60

БІГ НА 30 КМ.

7. ІІ. відбувся у Славську коло домівки К.Л.К. старт до бігу на 30 км. за індивідуальне першенство краю. До змагань стануло дуже мало змагунів, бо аж 7-ох. Півметок був там де і старт. В останній день краєвих змагань умовини снігові і атмосферичні дещо покращали, бо вночі був легонький приморозок і впало 2—3 цм. свіжого снігу. Це причинилося до осягнення добрих часів.

1) Рибачек (час) 2 год. 19 мін., 10 сек., 2) Гураль Антін 2.28.07, 3) Сліпко Вол. (Черник) 2.31.57, 4) Сенчина Вол., 2.34.10.

На дальших місцях опинилися Бойцун (Плай—Львів) і Добрянський (Плай—Львів). Один змагун з причини зломання лещет не скінчив бігу. По закінченні змагань можемо сказати, що Рибачек В. заслуговує на імя першуна, найліпшого українського лещетаря. Фізична сила, амбіція і техніка допровадять його завжди до перемоги.

Найгірше вийшла цього року дружина УССК з причини браку змагунів. Змагалось 3-ох 2 дні, а до кінця лиш 2-ох.

ГАКІВКА

Мистецтва Польщі.

КРИНИЦЯ. **Краковія — К. Т. Г. 2:0 (0:0, 1:0, 1:0).** Краковія перемогла радше щасливо, як заслужено. Ворота для Краковії добули Мархевчик і Коллер. Глядачів приблизно 1000. Суддювали пп. Кухар і Чаплінський. Минулої суботи не відбулись у Криниці вінкі мистецькі змагання через брак леду. Щойно в неділю вечір відбулись згадані змагання, які висунули покищо Краковію на перше місце. Змагання А. З. С. (Варшава) — Варшавянка відбудуться мабуть у Варшаві або в Катовицях. Якщо ці змагання виграє А. З. С., то здобуде він мистецтво Польщі. Якщо тільки ремісує, залишиться на другім місці, а Краковія на першім. Якщо А. З. С. програє більше, як 2:0, тоді А. З. С. спадає на 4 місце, а Варшавянка стала би віцемистцем. Львівські Чорні не відіграли цього року ніякої більшої ролі. Програли вони з противниками слабшими і не осягнули навіть другого місця.

Мистецтва А-кляси.

КАТОВИЦІ. **Домб — 09 Мисловиці 3:2.** Після тієї перемоги Домб ввійшов до А-кляси шлеської округи. Домб буде на другий рік незвичайно сильним противником, бо грає в ньому двох канадійців.

БРНО. **Погга — Брно 7:2 (2:0, 2:2, 3:0).**

ЦЕЛЬ АМ ЗЕ. **Чехословаччина — Італія 1:0 (1:0, 0:0, 0:0).** Міжнародні студентські змагання.

ДАВОС. **Німецькі канадійці — Г. Ц. Давос 4:1.**

КОПАНИЙ МЯЧ.

КАТОВИЦІ. **А. К. С. Хожув — Почтове П. В. 14:4** (4:0).

ПРАГА. **Чехія Карлін — Вікторія 5:1 (3:1).**

БУЕНОС АЙРЕС. **Аргентина — Бразилія 2:0 (1:0).** Аргентина здобула мистецтво Полудня. Америки добуваючи однакову скількість пунктів, але краще відношення воріт. На третім місці стоїть Уругвай.

БОКС.

ЛЬВІВ. **Б. Т. К — Лехія 9:7.** Лехія держалась дуже добре й осягнула почесний вислід із реномованою будапештенською дружиною.

Боксерські мистецтва Польщі

ВАРШАВА. **Варта — Овенце 10:6.**

ПОЗНАНЬ. **І. К. П. — Г. Ц. П: 10:6.** В табелі мистецтва веде Варта 4 пунктів перед І. К. П. (Лодзь) ГЦП і Овенцем.

Спортові новинки.

Гаківкарі України гратимуть за місце в А-клясі. Тернопільські Креси спадають остаточно до Б-кляси, а Україна гратиме в мистцем Б-кляси за місце в А-клясі. Можна надіятись, що наша дружина виграє ці вирішні змагання тим більше, що б-клясові дружини репрезентують взагалі доволі примітивний рівень.

Перші мистецькі змагання Руси відбудуться, як ми вже писали, 15. п. м. До цих змагань, у яких першим мистецьким противником буде правдоподібно Спарта, приготовляється Русь дуже совісно. У першу чергу мусить Русь перевести відповідні роботи на грищі, щоб зробити його придатним до гри. Сніг з цілого грища вивезуть, і опісля висиплють ціле грище трачинням, яке полежить на розмоклім грищі кілька днів. Коли опісля трачиння заметуть, грище буде зовсім добре до гри. До цих важних змагань виступить Русь з новими фірмами Фрибою, Керманом, Цезарем, Наглем і Мозером. Напад Руси буде тепер складатись з технічно добрих грачів, які репрезентують менш більш однаковий стиль гри.

Скрипій здискваліфікований. Воротаря гаківкової секції здискваліфікувала Україна на 2 роки. Цю дискваліфікацію затвердив ЛОЗГЛ. Рішення України безсумнівну правильне, бо всякі спроби анархії і деморалізації змагунів треба вдавлювати у зародку, хочби навіть доволі допусимими карами.

Польські гаківкарі гратимуть із Канадою. В Льондоні відбулось льосування груп на гаківкові мистецтва світа. Змагання відбуватимуться в таких групах: І. Англія, Німеччина, Мадярщина і Румунія. ІІ. Чехословаччина, Швайцарія і Норвегія. ІІІ. Канада, Швеція, Франція і Польща. У фінальних змаганнях гратимуть переможці поодиноких груп і четверта дружина, яка вийде переможцем у змаганнях других дружин І. і ІІІ. групи. Мистецтва зачинаються 17. п. м. в Льондоні. Зі Львова поїдуть до Льондону тільки два гаківкарі: Огушевський (Чорні) і Солодовський (Лехія).

Пінг-понг у Перемишлі. В Перемишлі відбувається вже два тижні турнір пінг-понгу. У цих змаганнях бере участь 12 дружин, між іншими 2 Сян. Кандидатами на мистця є Гагібор і Польонія.

Поділля розіграє ось-такі стрічі за мист. КЛВ. у тернопільській групі: 11. 2. Поділля — Легіон; 12. 2. Креси ІІ. — Поділля; 14. 2. Легіон — Поділля; 15. 2. Поділля — Креси ІІ.

Мистецтво світа в пінг-понгу. В Бадені відбулись иначе змагань за мистецтво світа в пінг-понгу, у яких осягнено такі висліди: Польща — Югославія 5:0, Америка — Польща 5:2, Австрія — Румунія 5:0, Німеччина — Франція 5:3, Мадярщина — Англія 5:0, Америка — Австрія 5:2, Мадярщина — Франція 5:0, Чехословаччина — Єгипет 5:0, Англія — Румунія 5:2, Німеччина — Литва 0:5, Бельгія — Литва 1:5, Чехословаччина — Англія 5:1, Литва — Франція 5:0, Румунія — Бельгія 5:1.

Ці світові мистецтва вже майже закінчені. Мистецтво світу здобула Америка. Дальші місця займуть мабуть: Мадярщина, Чехословаччина і Польща.

—o—

СОВГОВЕ ПЕРШЕНСТВО ЕВРОПИ.

У Празі відбулися совгові змагання у штучній їзді за першенство Европи. У змаганнях жінок перемогла в обовязкових вправах англійка Коледж 225.3 точок, 2) Тейлор (Англія), 3) Пуцінгер (Австрія), 4) Отенуф (Австрія). У їзді парами перемогла німецька пара Гербер і Баєр, 2) Павзіни (Австрія), 3) Шеєрепесов (Мад.).

—o—

ЗА ФУТБОЛЕВЕ ПЕРШЕНСТВО СВІТА.

15. п. м. минає речинець зголошень футболевих союзів до участи у змаганнях за першенство світа. До участи зголосились: Франція, Чехословаччина, Литва, Португалія, Зл. Держави, Фінляндія, Норвегія, Ірляндія, Польща, Югославія, Швайцарія, Бельгія; Люксембург, Німеччина. Будуть це треті з черги змагання за першенство світа. І. відбулися в Пол. Америці — першенство світа добув Уругвай; ІІ. — відбулися в Італії: першенство добула Італія, перед Чехословаччиною, Німеччиною та Австрією.

Театри.

Український Театр „Заграва“

ТЕРЕБОВЛЯ:

9. II. „Камо грядеши?“ I. ч. Вініцій і Лігія.

10. II. II. ч. Смерть Нерона.

11. II. Муравлі.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ТУСТАНОВИЧІ:

9. II. Чорногора в огні (Довбуш).

З Тустанович іде театр до Східниці.

Великий Театр:

Вівторок, 9. II. год. 7.30 веч. ціни найнижчі „Подружжя“.

Середа, 10. II. год. 7.30 веч. ціни найнижчі „Подружжя“.

Кіна.

АПОЛЬО: „Пані мінієтер таппюс“

АТЛЯНТИК: „Варвара Радзівілівна“.

ВАНДА: „Червоний султан“ і „Я в семім небі“.

ГРАЖИНА: „Тато жениться“.

ЕВРОПА: „Ніч перед битвою“.

КАСІНО: „Циганське дівча“ (Льорель і Гарді). „Лови на ведмеди“.

КОЛІСЕЯ: „Небезпечний флірт“, „Навіщо працювати“ з Фліпом і Фляпом.

КОПЕРНИК: „Марія Стюарт“ з Фр. Марчом і додатох.

МАРУСЕНЬКА: „Клявакн і звеурі“ та „Пять дівчаток з Канади“.

МЕТРО: „Весільна ніч“ з Анною Стен і Гейрі Купером. „Передмістя“ з Волесом Бірі.

МІРАЖ: „Виправа на планету Монго“.

МУЗА: „Останній ... “ і пластична фільма.

ПАКС: „Хрестоносні походи“

ПАЛЯС: „Два дні в раю“ з Евг. Бодо.

ПАН: „Я невинний!“

РАЙ: „Смертельний скок“ із Гарі Пілем“.

СВІТ: „Смертельний скок“ із Гарі Пілем“.

СТИЛЕВЕ: „Легкодух“ і ревія.

ТОН: „Жовтий скарб“ з Гейрі Купером.

УТІХА: „Таємна жінка“, ревія „Говорім про кохання“.

ХИМЕРА: „Під двома прапорами“.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Кіцбігель“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 9. лютого 1937 р.

Берлін (357) 16.30 Веселий концерт (барит., сопр., скр., віол., форт.), 20.10 Великий карнав. вечір танку, **Білгород** (437) 19.50, 20.00 Нар. пісні, 20.30, 21.00 Симф. концерт, **Будапешт** (550) 13.30 Циг. музика, 19.00 Сал. музика, **Відень** (507) 12.00, 13.10 Концерт, 15.15 Для дітей, 17.30 Скр., 19.30—21.00 „Княжна чардаша“ оп. Кальмана, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 17.50 Сучасні пісні, 18.15 Мадярська музика, 20.10, 21.00 „Княжна карнавалу“ оп. В. Гаха, **Кошиці** (259) 18.00 Для Закарпаття, 20.55, 21.00 Китиця нар. пісень, **Міляно** (369) 17.15 Камер. музика, сопр., форт., 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Ілль Кампієльо“ оп. Вольф-Ферарі, **Мінхен** (405) 12.00, 16.50 Розр. концерт, 20.10, 21.00 Радіоцирк, **Прага** (470) 18.00 Легка музика, 19.20, 20.00 Карнав. кабарет, 22.25 Дует на скрипку й альтівку, **Радіо Парі** (1648) 12.00, 14.30 Симф. музика, 14.15, 18.45, 19.45 Спів. рецітал, 16.00 Виклад зі Сорбони, 19.00 Літер. авд., 21.20 Огляд гумор. преси, 21.45, 22.00, 23.00 Карнав. концерт, **Рим** (421) 17.15 Камер. музика, 18.00 Оповідання, 20.40, 21.00 Карнав. концерт, 22.00 Веселі мельодії.

Середа, 10. лютого 1937.

Берлін (357) 14.15 Розривк. музика, 18.00 Нар. пісні, 19.15 Муз. всячина (солісти, органи Вірліцера, болгарські пісоньки, барит., форт.), 20.15 Славний мандрівник Свен Гедин говорить до молоді, 22.30 Танкова музика, **Білгород** (437) 18.00 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Камер. музика, 20.30, 21.000 Гумор, **Будапешт** (550) 17.30, 18.00 Сальон. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Марта“ оп. Фльотова, **Відень** (507) 16.05 Легка кляс. музика, 17.05 Твори Р. Фукса у вик. солістів, 19.35, 20.00, 21.00 Симф. концерт, 21.30 З давніх часів, грає квартет Тантенгофна, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Добрі твори великих мистців, **Міляно** (369) 17.15, Концерт квартету, 19.00 Розрив. музика, 20.40, 21.00 Орх. концерт, **Мінхен** (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії“ 16.30 Солісти, 19.00 „Аннеліве“ драм. баляда на осн. Андерсена, 20.45, 21.00 Орх. концерт, **Прага** (470) 14.15 Нім. авд. для дітей, 15.30 Квінтет на дуті інстр., 16.30 Солісти, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Евген Онєгін“ оп. Чайковського, **Радіо Парі** (1648) 14.15, 18.45 Спів. рецітaль, 19.00 Авд. для молоді, 20.55 Рецитації, 21.45, 22.00, 23.00 „Фреґонар“ муз. комедія Пієрна, **Рим** (421) 20.40, 21.00 Комедія, 22.00 Вок.-муз. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 9. лютого 1937.

6.30 Раннішня авдиція, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: „Петрусь і числа“, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт дутої орхестри, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Про що подумати має хлібороб на провесні, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Реклямовий концерт, 15.30 біжучі вістки, 15.35 Оперткові арії з гр. пл., 15.50 „Перемога серця“ опов. для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Мистецький танок, гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Авд.: Скрипкові сонати Бетовена: Соната VII. ц-моль оп. 30, ч. 2, 17.00 „Будні пп. Ковальських“ говорена повість, 17.15 Концерт сальон. орх., 18.00 „Вінад до шлюбу“, фрагм. із „Весілля на Курпях“, Сверковського, 18.20 Актуальна гутірка, 18.30 Спорт у містах і містечках, 18.40 Танки у виконанні скрипака, гр. пл., 18.55 Література на провінції, 19.10 Актуальна гутірка, 19.20 „Запусти“, муз. авд., 20.00; „Не так скоро, пане Дротик“, скеч, 20.15 Р. Палестер: „Кулігом до моря“, орх., хор, солісти, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „Останній день карнавалу“, орх., рефрени, спів, 22.30 „Плита за плитою“, танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика, орх.

Середа, 10. лютого 1937.

6.30 Раннішня авдиція, 7.25 Програма на днині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Чайковський: Симфонія ч. 4 ф-моль, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Наші харчеві крамниці, діяльог, 14.30 Популярна музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Гутірка про К. К. О., 15.20 Реклямовий концерт, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Урбах: Фантазії з Маєрберових творів, гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Ґлюк: Рецитації з оп. „Орфей“, Гендель „Ксеркс“ Ларго; гр. пл.; 16.05 Оперова музика з гр. пл. 16.10 Для дітей: „Мій вовк“, 16.25 Трансм. із чит. ТШЛ., 17.00 Боротьба зі шпіонажем, 17.15 Бах: Жалібна ода, кантата ч. 198, хор, орхестра, солісти, 17.50 Гутірка, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Пісоньки у вик. Я. Поплавського, гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50—19.10 Поклін морю: промова ген. Сосновського, адмірала Свірського, марш. Дембського, 19.10 Орхестра воєнної маринарки, хор, 19.25 Істор. репортаж: Морський сойм, 19.45 Пісня про Гдиню, орх., 19.50 Життєві мигунці в пристані: „Гдиня“, 20.10 Пісні кашубів, авд., солісти, 20.30 Апель міст, збірна авд., 20.45 Польонез а-дур Шопена, симфон. орх., 20.50 Вечірній денник, 21.00 Море в музиці та поезії, авдиція у виконанні симф. орхестри, хору, солістів і рецитаторів, 22.00 Польські кольоніяльні пісеньки, 22.15 Від пристані до пристані, 23.00 Поздорови для кораблів і бажання від корабельних залог, 23.10 Орхестра воєнної маринарки.

БІРЖА.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 8 ц. м.

Ціни за 100 кг. львом, льоко вагон-стація заладовання:

	льоко ст. заладов:
Пшен. збірна 750 гр/л 5%	25·50—26·59
Жито збір. 694 гр/л. 3%	21·50—22·00
Ячмінь пашн. 621 гр/л. 4%	21·50—21·75
Овес легко залощ. 444	19·50—19 50
Овес не залощ. 456	19.50—20.00
Гречка 10%	26 50—27.00
Кукурудза жовта	19.25—19·50
Кукурудза червона	20·50—20.75
Коноп. сімя	38.00—39.00
Соняшникове сімя	39 50—40.00
Насіння льону	48.00—49.00
Фасоля корона руч. в. з м. 42	62·00—64 00
Конюшина чер. натур.	100.00—105.00
Конюшина чер. без каняки	115.00—110.00
Конюш. ч. без каняки 96%	115·00 - 120·00
Вика темна	18 00—18·50
Вика шара	17·00—17 50

Пшениця, жито, овес подорожчали на 50 сот. Тенденція знишкова. Подача не покриває запотребування.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 8. лютого п. р. кооперативам платив за льоко Львів.

1 кг масла десерового бльок. без опакування	2.65 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	2.70 „
масло експ. включно з експ. опакув. платить дефінітивну ціну від 1. лютого ц. р.	2.70 „
молоко від 11. I. п. р. . .	.0.16—0·17 „
яйця	3·70—3.80 „

Тенденція на масло і на яйця вдержана, па молоко легко сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 8. II. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре умясені, повногруді	1.15 зол.
Індики I. кл., добре умясені, повногруді	0.95 „
Курки молоді I. кл. біло й жовтоніжки від 1.70 кг. вгору	1.00 „
Кури не нижче 1·40 кг.	1.90 „
Качки товщеві I. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.15 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори членів Відділу Українського Центрального Комітету у Львові відбудуться в неділю, 14-го лютого 1937 року в годині 9 вранці в помешканні Клюбу Українських Емігрантів у Львові, площа Бернардинська 2, з таким порядком дня: 1. Відкриття і вибір Президії Зборів. 2. Відчитання й затвердження протоколу попередніх Загальних Зборів. 3. Затвердження ухвал Управи про принятття нових членів. 4. Звіт Управи і Ревізійної Комісії. 5. Вибір Управи і Ревізійної Комісії. 6. Біжучі справи. Якщо на годину 9 рано не прибуде вимагана статутом кількість членів, то в год. 9.30 тогож самого дня відбудуться другі Звичайні Загальні Збори, що будуть мати право вирішувати правосильно всі справи, обняті порядком нарад. — **Управа Відділу У. Ц. К.** 238

Для Інваліда Якима Бобеляка, сліпого, зложив п. А. Марків, Варшава зол. 1.50.

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Товариство „Просвіта“ у Львові розписує отсим конкурс на виготовлення проєкту **прапору** для Т-ва „Просвіта“. Величина прапору 1.50 × 1.50 м. Готові проєкти надсилати найдалі до дня 30-го червня 1937 р. Принятий проєкт буде винагороджений квотою 100 зол.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта“.

КОНКУРС.

Товариство „Просвіта“ у Львові розписує отсим конкурс на трьох безплатних аплікантів (аплікантох) **для вишколу в освітньо-виховній** праці. Практика тривати буде один рік. Умови приняття: середня школа без огляду на тип. Першенство матимуть кандидати з покінченими високими школами. Після річної практики, оскільки аплікант (-тки) викажуть потрібну кваліфікацію, Товариство „Просвіта“ примістить їх у Централі або у Філіях „Просвіти“ в краю.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта“.

КОНКУРС.

Товариство „Просвіта“ у Львові розписує отсим конкурс на написання **гимну** „Просвіти“, по змозі й з мельодією.

Учасники конкурсу зголошуватимуть свої твори до дня 30-го серпня 1937 р. Принятий гимн буде нагороджений квотою 100 зол. за текст і 100 зол. за мельодію.

Головний Виділ Т-ва „Просвіта“.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів. Ринок 10.